

**SLUŽBENI VJESNIK
POREČKE I PULSKE BISKUPIJE**

Godište LXVI. 2015. broj 2.

**Izdaje:
Biskupski ordinarijat u Poreču
Dobrilina 3, 52440 POREČ**

**Uredio:
Sergije Jelenić,
*kancelar***

**tel.: +385 (052) 432 064
faks: +385 (052) 451 785
e-mail: Biskupija@ppb.hr
kancelar@ppb.hr**

ISSN 1331 – 761X

KAZALO

I. SVETA STOLICA

Poruka Svetog oca za 52. Svjetski dan molitve za duhovna zvanja.....	5
Poruka Svetog oca Franje za Svjetski misijski dan 2015.....	6
Papinsko vijeće za pastoral selilaca i putnika.....	8
Poruka za Svjetski dan turizma 2015.....	8

II. HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

Apel hrvatskih biskupa.....	13
Priopćenje s 50. plenarnoga zasjedanja Hrvatske biskupske konferencije.....	14
Poruka pape Franje hrvatskim obiteljima.....	15
Drugi nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji, Trsat, 19. 4. 2015.....	16
Izjava komisije Hrvatske biskupske konferencije <i>Iustitia et pax</i>	18

III. POREČKA I PULSKA BISKUPIJA

2. nacionalni susret katoličkih obitelji na Trsatu.....	23
Susret svećenika, redovnika i redovnica u Pazinu.....	23
Dan posvećenja svećenika.....	24
Razrješenja i imenovanja u Porečkoj i Pulskoj biskupiji.....	25

IV. VAŽNIJI DOGAĐAJI I VIJESTI IZ ŽIVOTA BISKUPIJE

Drugi nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji.....	29
Plaketa općine Ližnjan mons. Ivanu Grah, posthumno.....	30
Dan posvećenja svećenika u znaku blaženog Francesca Bonifacia.....	30
Proslava blagdana sv. Antuna.....	31
Zaređena tri nova svećenika.....	32
Porečka i Pulska biskupija donirala pulskoj Općoj bolnici aparate za kontrolu vida.....	33
Gospa od Anđela u pazinskom Franjevačkom samostanu.....	34
Velika Gospa u Poreču.....	35
68. Obljetnica mučeničke smrti blaženog Miroslava Bulešića.....	36
Katehetski dan.....	37
In memoriam	
Vlč. Josip Racan.....	39
Časna sestra Fumica Kristina Božac.....	40

I.
SVETA STOLICA

PORUKA SVETOG OCA ZA 52. SVJETSKI DAN MOLITVE ZA DUHOVNA ZVANJA

Izlazak – temeljno iskustvo zvanja

Draga braćo i sestre!

Četvrta vazmena nedjelja stavlja pred naše oči lik Dobroga Pastira koji poznaje svoje ovce, zove ih po imenu, hrani ih i vodi. Već više od pedeset godina opća Crkva slavi te nedjelje Svjetski dan molitve za duhovna zvanja. Ona nam na taj dan svaki put doziva u svijest važnost molitve, kao što je sam Isus rekao svojim učenicima, da »gospodar žetve radnike pošalje u žetvu svoju« (Lk 10, 2). Isus daje tu zapovijed u kontekstu slanja misionara. On je pozvao, osim dvanaestorice apostola, još sedamdeset dvojicu učenika te ih poslao dvojicu po dvojicu u misije (Lk 10, 1-6). Zapravo Crkva »je po svojoj naravi misionarska« (Drugi vatikanski koncil, dekret *Ad gentes*, 2), kršćanski se poziv nužno rađa iz iskustva misije. Slušati i slijediti glas Krista Dobroga Pastira, puštajući da nas on privuče sebi i vodi i posvećujući njemu vlastiti život, znači dopustiti Duhu Svetomu da nas uvede u tu misijsku dinamiku, budeći u nama želju, radost i hrabrost prikazati naš život i utrošiti ga u službi Kraljevstva Božjega.

Prinositi vlastiti život u misiji je moguće jedino ako smo u kadri izaći iz samih sebe. Stoga na ovaj 52. Svjetski dan molitve za zvanja želim razmišljati upravo o tom posebnom »izlasku« koji je srce poziva, ili, još bolje, naš odgovor na poziv kojeg nam Bog daje. Kada čujemo riječ »izlazak«, odmah pomislimo na početke čudesne povijesti ljubavi između Boga i njegova naroda, povijesti koja prolazi kroz dramatično razdoblje ropstva u Egiptu, Mojsijev poziv, iskustvo oslobođenja i putovanje prema Obećanoj zemlji. Knjiga Izlaska, druga knjiga Biblije, u kojoj se opisuju ti događaji predstavlja jednu prisposobu cijele povijesti spasenja, ali i temeljnu dinamiku kršćanske vjere. Naime, prijelaz iz ropstva staroga Adama na novi život u Kristu je djelo otkupljenja koje se događa u nama po vjeri (Ef 4, 22-24). Taj prijelaz je istinski i pravi »izlazak«, to je put svake kršćanske duše i čitave Crkve, odlučujući zaokret u našem životu prema Ocu.

U korijenu svakog kršćanskog poziva postoji taj temeljni pokret, koji je dio iskustva vjere. Vjerovati znači nadići samoga sebe, izaći iz samoga sebe, napustiti udobnost i ukočenost vlastitoga »ja« i staviti u središte svoga života Isusa Krista. To znači ostaviti, poput Abrahama, svoju rodnu zemlju i ići naprijed s povjerenjem, znajući da će nam Bog pokazati put prema novoj zemlji. Taj se »izlazak« ne smije shvaćati kao znak prijezira vlastitoga života, vlastitih osjećaja, vlastite ljudskosti. Naprotiv, oni koji pođu za Kristom nalaze život u izobilju, stavlajući se u potpunosti u službu i na raspolaganje Bogu i njegovu Kraljevstvu. Isus kaže: »I tko god ostavi kuće, ili braću, ili sestre, ili oca, ili majku, ili ženu, ili djecu, ili polja poradi imena mojega, stotruko će primiti i život vječni baštiniti« (Mt 19, 29). Sve je to duboko ukorijenjeno u ljubavi. Kršćanski poziv je prije svega poziv na ljubav koji nas privlači i odvaja od nas samih, »decentralizira« nas i pokreće »trajno izlaženje iz vlastitoga 'ja' zatvorenog u samoga sebe ka svojem oslobođanju kroz sebedarje i upravo tako prema istinskom pronalaženju samoga sebe, štoviše prema otkrivanju Boga« (Benedikt XVI., Enciklika *Deus Caritas est*, 6).

Iskustvo izlaska je paradigma kršćanskog života, osobito onih koji su prihvatili poziv posebnog posvećivanja službi evanđelja. To uključuje stalnu obnovu stava obraćenja i preobrazbe, neprestani hod prema naprijed, prijelaz iz smrti u život poput onoga što ga slavimo u svakom bogoslužju: riječju, to je iskustvo prijelaza, Pashe. Od Abrahamova poziva do Mojsijeva, od izraelskog hodočasničkog putovanja kroz pustinju do obraćenja koje su propovijedali proroci, pa sve do Isusova misionarskog putovanja koje ima svoj vrhunac u njegovoj smrti i uskrsnuću, poziv je uvijek Božje djelo po kojem nam on pomaže izaći iz našeg početnog stanja, oslobađa nas od svakog ropstva, izbacuje nas iz kolotečine i trga iz naše ravnodušnosti, te nas dovodi do radosti zajedništva s Bogom i braćom i sestrama. Odgovoriti na Božji poziv, dakle, znači dopustiti njemu

da nam pomogne izaći iz samih sebe i svoje lažne sigurnost i krenuti putom koji vodi prema Isusu Kristu, izvoru i krajnjem odredištu našeg života i naše sreće.

Ta dinamika izlaska ne tiče se samo pojedinca kojeg je Bog pozvao, već misijskog i evangelizacijskog djelovanja cijele Crkve. Crkva je doista vjerna svom Učitelju u mjeri u kojoj je Crkva »koja izlazi«, Crkva koja nije zaokupljena sama sobom, svojim strukturama i uspjesima, već je kadra izaći van, biti u pokretu, susretati se s Božjom djecom u njihovoj stvarnoj situaciji i osjetiti suosjećanje (*com-passio*) za njihove boli i patnje. Bog izlazi iz samoga sebe u trojstvenoj dinamici ljubavi, sluša bolne vapaje svoga naroda i intervenira kako bi ga oslobodio (Izl 3, 7). Crkva je pozvana slijediti taj način postojanja i djelovanja. Crkva koja evangelizira izlazi u susret *čovjeku*, naviješta oslobađajuću riječ evanđelja, Božjom milošću liječi duhovne i tjelesne rane duša i pridiže siromašne i patnike.

Draga braćo i sestre, taj oslobađajući izlazak prema Kristu i prema braći i sestrama ujedno predstavlja za nas način na koji možemo u potpunosti razumjeti čovjeka i povijesni razvoj pojedinaca i društava. *Čuti i prihvatiti Gospodinov poziv* nije nešto privatno i *čisto* osobna stvar koja se može pomiješati s nekim prolaznim osjećajem. Naprotiv, to je konkretna, stvarna i potpuna predanost koja obuhvaća cijelo naše postojanje i stavlja ga u službu rasta Božjeg kraljevstva na zemlji. Zato kršćanski poziv, ukorijenjen u kontemplaciji Očeva srca, istodobno potiče na solidarno zauzimanje za oslobođenje braće i sestara, osobito najsiromašnijih. Isusov učenik ima srce otvoreno prema njegovim beskrajnim obzorima, a prijateljstvo s Gospodinom nikada ne znači bijeg od *života* ili iz svijeta već se naprotiv »bitno pokazuje kao misionarsko zajedništvo« (Apostolska pobudnica *Evangelii gaudium*, 23).

Taj izlazak prema Bogu i drugima ispunjava naše *živote* radošću i smislom. *Želim* to poručiti prije svega mladima koji, također zbog svoje dobi i otvorenosti prema budućnosti, znaju biti raspoloživi i velikodušni. Ponekad neizvjesnosti i brige za budućnost te problemi s kojima se svakodnevno susreću prijete da sputaju tu njihovu poletnost, da im sruše snove, i to u tolikoj mjeri da pomisle kako se ne vrijedi zalagati i da Bog u kojeg vjeruju kršćani nekako ograničava njihovu slobodu. Ali, dragi mladi prijatelji, ne bojte se izaći iz samih sebe i krenuti na put! Evanđelje je poruka koja donosi slobodu našim *životima*, preobražava ga i *čini naš život* ljepšim. Kako je lijepo pustiti da nas iznenadi Božji poziv, prihvatiti njegovu riječ i ići u svom životu Isusovim stopama, u klanjanju Božjem otajstvu i velikodušnom služenju našim bližnjima! Vaš će život tako svakim danom postajati sve bogatiji i radosniji!

Djevica Marija, uzor svakog poziva, nije se bojala izreći svoj »*fiat*« kao odgovor na Gospodinov poziv. Neka nas ona prati i vodi. S velikodušnom hrabrošću vjere, Marija je od radosti pjevala da je izašla iz same sebe i povjerala Bogu planove koje je imala za život. Njoj se obratimo da bismo bili potpuno otvoreni za ono što Bog planira sa svakim od nas, tako da u nama poraste *želja* da izađemo i hodimo, s brižljivošću, prema drugima (usp. *Lk* 1, 39). Neka nas Djevica Marija *štiti* i zagovara za sve nas.

Iz Vatikana, 29. ožujka 2015., Cvjetnica

PORUKA SVETOG OCA FRANJE ZA SVJETSKI MISIJSKI DAN 2015.

Draga braćo i sestre,

Svjetski misijski dan 2015. slavi se u sklopu Godine posvećenog života što pruža dodatni poticaj za molitvu i razmišljanje. Naime, ako je svaki krštenik pozvan svjedočiti Gospodina Isusa naviještajući vjeru primljenu kao dar, to posebno vrijedi za posvećene osobe jer između *posvećenoga života* i *misije* postoji snažna veza. *Želja* za nasljedovanjem Isusa izbliza, koja je dovela do nastanka posvećenog života u Crkvi, odgovara na njegov poziv da uzmemo križ i pođemo za njim, da ga nasljedujemo u njegovu predanju Ocu i njegovu služenju i ljubavi, da izgubimo život kako bismo ga ponovno dobili. A budući da čitav Kristov život ima misijski karakter, muškarci i žene koji ga izbliza slijede moraju posjedovati tu misijsku osobinu.

Misijska dimenzija pripada samoj naravi Crkve te je *prirodna također svim oblicima posvećenoga života*: ako bi je se zanemarilo to bi imalo za posljedicu osiromašenje i izobličenje karizme. Misija nije prozelitizam ili puka strategija; misija je sastavni dio »gramatike« vjere, ona je nešto silno važno za onoga koji sluša glas Duha Svetoga koji tihim glasom govori »dođi« i »idi«. Onaj koji nasljeduje Isusa ne može ne

postati misionar, i zna da Isus »kroči s njim, govori s njim, diše s njim, radi s njim. Osjeća Isusa živog uza se usred misionarske zauzetosti« (apost. pobud. *Evangelii gaudium*, 266).

Misija je *velika ljubav prema Isusu Kristu* i, istodobno, *velika ljubav prema njegovom narodu*. Kada zastanemo u molitvi pred Isusom raspetim, vidimo veličinu njegove ljubavi koja nam daje dostojanstvo i podupire nas. Istodobno shvaćamo da se ona ljubav koja izvire iz Isusova probodenog srca širi da obuhvati sav Božji narod i cio ljudski rod; i tako osjećamo da se on želi poslužiti nama kako bi se sve više približio svom ljubljenom narodu (usp. *isto*, 268) i svima onima koji ga traže iskrena srca. U Isusovoj zapovijedi »pođite« prisutni su scenariji i uvijek novi izazovi evangelizacijskog poslanja Crkve. U njoj smo svi pozvani naviještati evanđelje svjedočanstvom života. Na poseban se način od posvećenih osoba traži *da osluškuju glas Duha koji ih poziva ići u velika rubna misijska područja*, onima kojima evanđelje još nije naviješteno.

Pedeseta obljetnica dekreta Drugog vatikanskog sabora *Ad gentes*, o misijskoj djelatnosti Crkve poziva nas ponovno čitati i razmišljati nad tim dokumentom koji je potaknuo *snažni misijski zamah u ustanovama posvećenog života*. U kontemplativnim zajednicama u novom se svjetlu javlja lik svete Terezije od Djeteta Isusa, zaštitnice misija; ona govori s novom rječitosti i nadahnjuje razmišljanje o dubokoj povezanosti između kontemplativnog života i misije. Na misijski poticaj kojeg je dao Drugi vatikanski koncil mnoge su redovničke zajednice aktivnog života odgovorile izvanrednom otvorenosti misiji *ad gentes*, koja je često bila praćena prihvaćanjem braće i sestara koji dolaze iz zemalja i kultura koje se susrelo u evangelizaciji, tako da se danas može govoriti o raširenoj interkulturalnosti u posvećenom životu. Upravo zato je prijeko potrebno ponovno istaknuti da je Isus Krist središnji ideal misija i da taj ideal zahtjeva potpuno sebedarje u naviještanju evanđelja. Oko toga ne može biti kompromisa: *tko, s Božjom milošću, prihvati misiju, pozvan je misiju živjeti*. Za te osobe, naviještanje Krista, u mnogim periferijama svijeta, postaje način njegova nasljedovanja i najveća nagrada za mnoge napore i odricanja. Svaki otklon od toga poziva, pa bio on praćen i plemenitim motivacijama vezanim uz mnoge pastoralne, crkvene i humanitarne potrebe, nije u skladu s Gospodinovim pozivom da se osobno služi evanđelju. U *misijskim ustanovama* odgojitelji su pozvani i jasno i otvoreno pokazati tu perspektivu života i djelovanja i biti odlučni u razlučivanju autentičnih zvanja za misije. Obraćam se poglavito *mladima*, koji su još uvijek sposobni za hrabra svjedočanstva i velikodušne poduhvate, također one za koje katkad treba plivati protiv struje: *ne dopustite da vam se ukrade san o pravoj misiji*, o nasljedovanju Isusa koje uključuje potpuno sebedarje. U dubini vaše savjesti zapitajte se zbog čega ste izabrali misijski redovnički život i preispitajte svoju raspoloživost da ga prihvatite onakvog kakav jest: dar ljubavi u službi naviještanja evanđelja, imajući na umu da je naviještanje evanđelja, prije no potreba za one koji ga još nisu čuli, potreba za onoga koji ljubi Učitelja.

Danas se misija Crkve suočava sa izazovom izlaženja ususret potrebama svih naroda da se *vrate svojim korijenima i da sačuvaju vrijednosti svojih kultura*. To znači da je potrebno upoznati i poštivati druge tradicije i filozofske sustave te shvatiti da svi narodi i kulture imaju pravo da im se pruži pomoć da polazeći od svoje vlastite tradicije uđu u misterij Božje mudrosti i prihvate Isusovo evanđelje, koje rasvjetljuje i preobražava sve kulture.

U toj složenoj dinamici, postavljamo si pitanje: »Tko su *povlašteni primatelji* evanđeoskog navještaja?« Odgovor je jasan i nalazimo ga u samom evanđelju: siromašni, maleni i bolesni, oni koji su često prezreni i zaboravljeni, oni koji nam nemaju čime uzvratiti (usp. *Lk 14, 13-14*). Evangelizacija u kojoj se prednost daje posljednjima je znak Kraljevstva koje je Isus došao donijeti: »postoji neraskidiva veza između naše vjere i siromašnih. Nikada ih ne ostavimo same!« (apost. pobud. *Evangelii gaudium*, 48). To mora biti posebno jasno onima koji prigrljuju misijski posvećeni život: zavjetom siromaštva oni odlučuju slijediti Isusa u njegovom davanju prednosti siromašnima, i to ne ideološki već poput njega koji se poistovjetio sa siromašnima: živeći poput njih u nesigurnosti svakodnevnoga života i odricanju od svake težnje za moći kako bismo postali braća i sestre posljednjih, noseći im svjedočanstvo radosti evanđelja i znak Božje ljubavi.

Da bi živjele kršćansko svjedočenje i znakove Očeve ljubavi među malenima i siromašnima, posvećene su osobe pozvane promicati u misijskoj službi Crkve *prisutnost vjernikâ laikâ*. Već je Drugi vatikanski koncil govorio: »Laici surađuju u crkvenom djelu evangelizacije i sudjeluju u njezinoj spasonosnoj misiji u isti mah kao svjedoci i živa sredstva« (*Ad gentes*, 41). Nužno je da se posvećene osobe koje rade u misijama sve hrabrije otvaraju prema onima koji su spremni surađivati s njima, pa bilo to samo privremeno, radi stjecanja iskustva na terenu. To su braća i sestre koji žele *dijeliti misionarski poziv koji je nerazdruživo povezan s krštenjem*. Misijske kuće i strukture su prirodna mjesta za njihovo prihvaćanje i pružanje ljudske, duhovne i apostolske potpore.

Misijske ustanove i djela Crkve se potpuno stavljaju u službu onih koji ne poznaju Isusovo evanđelje. Da bi plodonosno ostvarile taj cilj, one trebaju karizme i predani misijski rad posvećenih osoba. Ali i posvećene osobe trebaju strukturu službe, kao izraz brige rimskog biskupa kako bi se zajamčila *koinonia*, tako da suradnja i sinergija budu sastavni dio misionarskog svjedočenja. Isus je postavio jedinstvo učenikâ kao uvjet da svijet uzvjeruje (usp. *Iv* 17, 21). Ta konvergencija nije isto što i pravna i organizacijska podložnost institucionalnim tijelima, a još manje gušenje kreativnosti Duha koji pobuđuje različitost, već to znači dati veću djelotvornost evanđeoskoj poruci i promicati ono jedinstvo nakanâ koje je također plod Duha.

Misijsko djelo Petrova nasljednika ima jedan *univerzalni apostolski obzor*. Zbog toga treba također *mnoge karizme posvećenog života*, kako bi zahvatilo široko polje evangelizacije i kako bi bilo kadro osigurati odgovarajuću prisutnost u svim krajevima.

Draga braćo i sestre, pravi misionar gaji veliku ljubav prema evanđelju. Sveti Pavao je rekao: »Ja meni ako evanđelja ne navješćujem« (*I Kor* 9, 16). Evanđelje je izvor radosti, slobode i spasenja za svakog čovjeka. Crkva je svjesna toga dara i zato se ne umara neprestano naviještati svima »što bijaše od početka, što smo čuli, što smo vidjeli očima svojim« (*I Iv* 1, 1). Misija služiteljâ Riječi – biskupâ, svećenikâ, redovnikâ i vjernikâ laikâ – jest omogućiti svima, bez iznimke, ući u osobni odnos s Kristom. Na golemom polju misijskog djelovanja Crkve, svaki je vjernik pozvan živjeti svoj krsni poziv što je više moguće, već prema svojoj osobnoj situaciji. Velikodušni odgovor na taj opći poziv mogu pružiti posvećeni muškarci i žene jednim intenzivnim životom molitve i jedinstva s Gospodinom i njegovom otkupiteljskom žrtvom.

Povjeravajući Mariji, Majci Crkve i uzoru misijske službe, sve one koji, *ad gentes* ili na vlastitom teritoriju, u svakom životnom staležu surađuju u naviještanju evanđelja, od srca svima upućujem apostolski blagoslov.

Iz Vatikana, 24. svibnja 2015., svetkovina Duhova

Franjo

PAPINSKO VIJEĆE ZA PASTORAL SELILACA I PUTNIKA PORUKA ZA SVJETSKI DAN TURIZMA 2015.

(27. rujna 2015.)

»*Milijarda turista - milijarda mogućnosti*«

1. Godine 2012. premašen je simbolični prag od milijardu međunarodnih turističkih dolazaka. Taj broj nastavlja rasti te se predviđa da će se 2030. prijeći novi prag od dvije milijarde. Tom se podatku treba dodati još veće brojke vezane uz lokalni turizam.

U prigodi Svjetskog dana turizma želimo se usredotočiti na mogućnosti i izazove koje pokreću te statistike i zato preuzimamo temu koju je predložila Svjetska turistička organizacija: »*Milijarda turista - milijarda mogućnosti*«.

Ovaj rast upućuje izazov svim sektorima koji su uključeni u ovaj globalni fenomen: turistima, poduzećima, vladama i lokalnim zajednicama i, naravno, Crkvi. Brojku od *milijardu turista* nužno treba promatrati prije svega kroz prizmu *milijardu mogućnosti*.

Ova se poruka objavljuje nekoliko dana nakon predstavljanja enciklike *Laudato si'* pape Franje posvećene brizi za zajednički dom¹. To je tekst kojeg itekako trebamo imati pred očima jer pruža važne smjernice koje treba slijediti u našoj pozornosti prema svijetu turizma.

2. Prolazimo kroz razdoblje promjene u kojem se mijenja način seljenja s jednog mjesta na drugo i samim tim i samo iskustvo putovanja. Oni koji idu u zemlje koje se razlikuju od njihove vlastite čine to s više

¹ Franjo, Enciklika *Laudato si'* o brizi za zajednički dom, 24. svibnja 2015.

ili manje svjesnom željom da probude najskriveniji dio sebe kroz susret, dijeljenje i razmjene. Sve je više turista u potrazi za izravnim dodirima s onim što je drugačije u svojoj izvanrednosti.

Klasični pojam »turist«, koji je vrijedio do sada, polako blijedi, a sve više jača pojam »putnik«, to jest, netko tko se ne ograničava na posjet nekom mjestu, već na neki način postaje njegov sastavni dio. Rođen je »građanin svijeta«: cilj nije više vidjeti, već pripadati, ne više razgledati, već živjeti, ne analizirati, već sudjelovati, poštujući pritom onom što se susreće i onoga koga se susreće.

U posljednjoj enciklici papa Franjo nas poziva da pristupamo prirodi s »*otvorenošću divljenju i čuđenju*«, govoreći »*jezik bratstva i ljepote u našem odnosu sa svijetom*« (Laudato si', br. 11). To je pravi pristup kojeg treba primijeniti u svom odnosu prema mjestima i narodima koje se posjećuje. To je put da se ugrabi *milijardu mogućnosti* i učini da dadnu još veće plodove.

3. Poduzeća koja posluju u ovom sektoru bi trebala prednjačiti u ostvarivanju općeg dobra. Odgovornost poduzeća je velika, također na turističkom polju, a da bi mogla iskoristiti *milijardu mogućnosti* moraju biti svjesna toga. Krajnji cilj ne bi trebala biti dobit koliko pružiti putniku otvoreni put za postizanje iskustva kojeg traži. I poduzeća pritom moraju poštivati ljude i okoliš. Važno je ne izgubiti svijest o licima ljudi. Turiste se ne smije svesti samo na statistiku ili izvor prihoda. Potrebno je provoditi oblike turističkog poslovanja kojeg se proučava s pojedincima i za pojedince te ulagati u pojedince i održivost, kako bi se pružilo također priliku za zaposlenje u poštivanju našeg zajedničkog doma.

4. Istodobno, vlade moraju zajamčiti poštivanje postojećih i donositi nove zakone koji će imati za cilj zaštitu dostojanstva pojedinaca, zajednica i teritorija. Odlučan stav je od presudne važnosti. I na turističkom polju građanske vlasti raznih zemalja moraju osmisliti zajedničke strategije sa ciljem stvaranja globalizirane društveno-ekonomske mreže u korist lokalnih zajednica i putnikâ, kako bi se na taj način pozitivno iskoristilo *milijardu mogućnosti* koje pruža interakcija.

5. S te točke gledišta, lokalne zajednice su također pozvane otvoriti svoje granice i iskazati dobrodošlicu onima koji dolaze iz drugih zemalja vođeni željom za stjecanjem novih znanja. Jedinствена je to prilika za uzajamno obogaćivanje i zajednički rast. Pružanjem gostoprimstva omogućuje se da potencijali okoliša, društva i kulture donesu ploda, kao i stvaranje novih radnih mjesta, razvoj vlastitog identiteta i valoriziranje teritorija. *Milijarda* je to *mogućnosti* za napredak, pogotovo za zemlje koje su još uvijek u razvoju. Jačanje turizma, pogotovo u njegovim najodgovornijim oblicima, omogućuje ići ususret budućnosti sa snažnom svijesću o vlastitoj jedinstvenosti, povijesti i kulturi. Stvaranje prihoda i promicanje jedinstvene baštine omogućuje probuditi onaj osjećaj ponosa i samopouzdanja koji su korisni za jačanje dostojanstva zajednicâ domaćina, ali uvijek pazeći na to da se ne izda teritorij, tradicije i identitet u korist turistâ². U lokalnim se zajednicama »*može usaditi veći osjećaj odgovornosti, snažan osjećaj zajedništva, spremnost da se štiti druge, duh kreativnosti i duboku ljubav prema vlastitoj zemlji, te misliti na ono što će se na kraju ostaviti djeci i unucima*« (Laudato si', br. 179).

6. Ako je *milijarda turista* dobro primljena to se može pretvoriti u važan izvor blagostanja i održivog razvoja za čitav planet. Nadalje, globalizacija turizma dovodi do rađanja individualnog i kolektivnog građanskog osjećaja. Prihvatanjem pravilnijeg kriterija za putovanje po svijetu, svaki putnik postaje aktivni dio u zaštiti zemlje. Napor jednog pojedinca pomnožen s *milijardu* postaje velika revolucija.

U putovanju se krije i želja za autentičnošću koja ima svoj konkretni izraz u neposrednosti odnosa i uključivanju u zajednice koje se posjećuje. Sve više raste potreba za bijegom od virtualnog svijeta, koji itekako može stvoriti udaljenosti i bezlična poznanstva, kao i za ponovnim otkrivanjem iskrenosti susreta s drugima. Ekonomija dijeljenja može istkati mrežu zahvaljujući kojoj raste humanost i bratstvo koji su kadri generirati pravičnu razmjenu dobara i usluga.

7. Turizam predstavlja *milijardu mogućnosti* i za evangelizacijsko poslanje Crkve. »*Nema ničega uistinu ljudskoga a da ne bi našlo odjeka u njihovu srcu*« (Drugi vatikanski koncil, *Gaudium et spes*, br. 1). Nadasve je važno da Crkva prati katolike s liturgijskim i formacijskim prijedlozima. Ona također treba prosvjetljivati one koji tijekom iskustva putovanja otvaraju svoja srca i postavljaju sebi određena pitanja. Na taj način ona ostvaruje stvarni prvi navještaj evanđelja. Bitno je da Crkva izlazi i bude blizu putnicima kako bi ponudila odgovarajući i individualni odgovor na njihova unutarnja traženja. Otvarajući svoje srce drugima,

2 Da bi se to izbjeglo »*turističku djelatnost treba planirati tako da se omogući preživljavanje i procvat tradicionalnih kulturnih proizvoda, zanata i folklorâ, a ne da se izazove njihovo nazadovanje i standardizacija*« (Svjetska turistička organizacija, *Globalni etički kodeks za turizam*, 1. listopada 1999., čl. 4. § 4).

Crkva omogućuje autentičniji susret s Bogom. Da bi se to postiglo, potrebno je povećati gostoljubivost župnih zajednica i vjersku izgradnju turističkog osoblja.

Zadaća Crkve je također učiti ljude kako živjeti slobodno vrijeme. Sveti nas Otac podsjeća da »*kršćanska duhovnost objedinjuje vrijednost odmora i slavlja. Čovjek je sklon tome da kontemplativni počinak obezvrjeđuje kao nešto neproduktivno i nepotrebno, ali zaboravlja da se time poslu koji se radi oduzima ono najvažnije: njegov smisao. Pozvani smo uključiti u naš rad dimenziju primanja i dara, koja je nešto sasvim drugo od puke neaktivnosti*« (Laudato si', br. 237).

Ne bismo smjeli usto zaboraviti da je papa Franjo proglasio Svetu godinu milosrđa³. Moramo se pitati kako pastoral turizma i hodočašća može postati područje za »*iskusiti ljubav Boga koji tješi, koji oprašta i daje nadu*« (Misericordiae vultus, br. 3). Posebni znak toga jubilejskog vremena bit će bez sumnje hodočašće (usp. Misericordiae vultus, br. 14).

Vjerna svome poslanju i polazeći od uvjerenja da »*evangeliziramo također kada se nastojimo uhvatiti u koštac s raznim izazovima koji se mogu javiti*«⁴, Crkva surađuje kako bi turizam postao sredstvo za razvoj narodâ, poglavito onih najsiromašnijih, pokretanjem jednostavnih ali djelotvornih projekata. Ipak, Crkva i institucije moraju uvijek budno paziti kako bi se spriječilo da se *milijardu mogućnosti* pretvori u *milijardu opasnosti*, surađujući u očuvanju osobnog dostojanstva, prava radnika, kulturnog identiteta, poštivanja okoliša i drugo.

8. *Milijarda mogućnosti* također za okoliš. »*Sav materijalni svijet govori o Božjoj ljubavi, njegovoj bezgraničnoj naklonosti prema nama. Tlo, voda, planine, sve je, takoreći, Božje milovanje*« (Laudato si', br. 84). Između turizma i okoliša postoji duboka međuovisnost. Turistički sektor, ostvarujući prihode od prirodnih i kulturnih bogatstava, može promicati njihovo očuvanje i, koliko god da to zvučalo nevjerojatno, njihovo uništenje. U tom odnosu, enciklika *Laudato si'* se predstavlja kao dobra suputnica.

Često se pravimo da ne vidimo problem. »*Taj bijeg od stvarnosti služi tome da sačuvamo naše sadašnje načine života i modele proizvodnje i potrošnje*« (Laudato si', br. 59). Kada postupa ne kao gospodar već kao »*odgovorni upravitelj*« (Laudato si', br. 116), svakom se pojedincu nameću obaveze koje se moraju konkretizirati u preciznim djelima, koja se kreću od specifičnog i koordiniranog zakonodavstva pa sve do jednostavnih svakodnevnih radnji⁵, preko prikladnih odgojno-obrazovnih planova i održivih turističkih projekata u kojima se poštuje okoliš. Sve ima svoju važnost⁶. Ali je nužna, i zasigurno važnija, također promjena u načinu života i stavovima. »*Kršćanska duhovnost predlaže rast u umjerenosti i sposobnost da čovjek bude zadovoljan i s malim*« (Laudato si', br. 222).

9. Turistički sektor može biti prilika, štoviše, *milijarda mogućnosti* također za izgradnju putova mira. Susret, razmjena i dijeljenje jačaju sklad i razumijevanje. Postoji *milijarda* prigoda da se putovanje pretvori u egzistencijalno iskustvo. *Milijarda* mogućnosti da postanemo graditelji boljeg svijeta, svjesni bogatstava sadržanih u koferu svakog putnika. *Milijarda turista, milijarda mogućnosti* da postanemo »*oruđa Boga Oca kako bi naš planet bio onakav kakvim ga je on zamislio pri stvaranju i kako bi odgovarao njegovu planu mira, ljepote i punine*« (Laudato si', br. 53).

Vatikan, 24. lipnja 2015.

Antonio Maria kard. Vegliò
Predsjednik

✠ Joseph Kalathiparambil
Tajnik

3 Franjo, Bula objave izvanrednog jubileja milosrđa *Misericordiae vultus*. *Lice milosrđa*, 11. travnja 2015.

4 Franjo, Apostolska pobudnica *Evangelii gaudium*. *Radost evanđelja*, 24. studenog 2013., br. 61.

5 »*Ima nešto plemenito u preuzimanju brige za stvoreni svijet kroz male svakodnevne radnje, i upravo je divno kako odgoj i obrazovanje mogu dovesti do stvarnih promjena u načinu života. Odgoj i obrazovanje za odgovornost prema okolišu može potaknuti načine ponašanja koji izravno i značajno utječu na svijet koji nas okružuje, kao što je: izbjegavati upotrebu plastike i papira, smanjiti potrošnju vode, odvajati otpad, kuhati samo onoliko hrane koju se može pojesti, pokazivati brigu za druga živa bića, koristiti javni prijevoz ili dijeliti troškova prijevoza jednim automobilom (car-pooling), saditi nova stabla, gasiti nepotrebno svjetlo i tako redom. Sve to odražava velikodušnu i dostojanstvenu kreativnost u kojoj dolazi do izražaja ono najbolje u ljudima. Ponovno korištenje neke stvari namjesto da je se odmah baci, kada je nadahnuo dubokim pobudama, može biti čin ljubavi koji izražava naše dostojanstvo*« (Laudato si', br. 211).

6 »*Ne smijemo misliti da ti naponi neće promijeniti svijet. Te radnje su na korist društvu i uvijek donose, često nezapažene, plodove, jer u krilu ove zemlje rađaju dobro koje se, iako nevidljivo, neizbježno sve više širi*« (Laudato si', br. 212).

II.

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

APEL HRVATSKIH BISKUPA

U jeku priprema za redovnu Sinodu biskupa u Rimu o obitelji, a uoči Drugoga nacionalnog susreta hrvatskih katoličkih obitelji, mi hrvatski biskupi svoje 50. plenarno zasjedanje, koje je održano od 14. do 16. travnja 2015. u Zagrebu, posvetili smo upravo temi obitelji i izazovima s kojima se ta temeljna stanica Crkve i društva danas suočava.

Nakon što smo razmotrili sadašnju situaciju, a napose potaknuti zabrinjavajućim demografskim pokazateljima, upućujemo poziv crkvenoj javnosti, svim odgovornim državnim, društvenim, gospodarskim i drugim relevantnim čimbenicima, kao i svim ljudima dobre volje u našoj domovini Hrvatskoj i iseljeništvu, da se zajednički suočimo s aktualnim stanjem i očekivanim posljedicama, ako se ono ne promjeni.

Hrvatska već desetljećima proživljava tešku demografsku krizu koja u zadnje vrijeme poprima katastrofalne razmjere na što opetovano upozoravaju naši demografi. Uzroci takvoga stanja su višestruki i složeni. Među njima posebice se ističu kontinuirano iseljavanje, napuštanje ruralnih i naseljavanje urbanih sredina, koncentracija stanovništva u svega nekoliko velikih gradova, spori razvoj manjih i srednjih gradova te odlazak ljudi na tzv. privremeni rad u inozemstvo. Tu su i velika nezaposlenost, nesigurnost radnih mjesta, nepostojanje sustavne politike stambenoga zbrinjavanja mladih obitelji i negativni gospodarski trendovi koji ih dovode u sve nepovoljniji položaj. Kao poseban problem treba istaknuti i one tendencije u gospodarstvu koje ne idu na ruku ženama, majkama s malom djecom i trudnicama, a što se očituje na više načina: postavljanje uvjeta pri zapošljavanju da ne planiraju imati djecu, zatim nepovoljno radno vrijeme, pri čemu posebno mislimo na rad nedjeljom, kao i nedostatak infrastrukture usluga za obitelji s malom djecom.

Iz godine u godinu raste broj umrlih u odnosu na broj rođenih. Ako se nastave aktualni trendovi, po ozbiljnim procjenama demografa, Hrvatska će sredinom ovoga stoljeća imati oko milijun stanovnika manje. Za otprilike 40% opast će broj stanovnika mlađih dobnih skupina. Drastično smanjenje radnosposobnog stanovništva uzrokovat će nesagledive društvene i makroekonomske promjene.

Stoga je potrebno uvažiti upozorenja demografskih stručnjaka i ne prepuštati situaciju stihiji koja neminovno vodi u demografsku propast Hrvatske. Nužno je brzo reagirati te pokušati zaustaviti ili barem usporiti spomenute negativne trendove. Stječe se dojam da većina hrvatske javnosti nije dovoljno svjesna dugoročnih posljedica nastavljanja sadašnjih demografskih kretanja.

Ovim apelom, mi hrvatski biskupi, želimo istaknuti kako je prijeko potrebno što prije uspostaviti konstruktivni dijalog između društvenih, političkih, gospodarskih i svih drugih relevantnih čimbenika radi zajedničkoga pronalaženja rješenja glede naše demografske budućnosti. U cilju stvaranja prijateljskoga ozračja prema obitelji i djeci u Hrvatskoj pozivamo na žurno donošenje i sustavno provođenje dugoročne pronatalitetne obiteljske i populacijske politike kao važnog dijela razvojne politike od vitalnoga interesa za budućnost hrvatskoga društva.

U tim nastojanjima kao primjer mogu poslužiti one europske zemlje koje su uspjele poboljšati demografske pokazatelje provođenjem upravo takvih strateških programa i politika.

U nadi da će ovaj apel svi prihvatiti otvorena srca, posebno pozivamo vjernike da ustrajnom molitvom i konkretnim zauzimanjem daju svoj doprinos u prevladavanju sadašnjega stanja u duhu gesla Drugoga nacionalnog susreta hrvatskih katoličkih obitelji: „Obitelj – nositeljica života, nada i budućnost Hrvatske“.

Zagreb, 16. travnja 2015.

Biskupi HBK

PRIOPĆENJE S 50. PLENARNOGA ZASJEDANJA HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE

(Zagreb, 14. – 16. travnja 2015.)

Od 14. do 16. travnja 2015. održano je u sjedištu HBK-a u Zagrebu jubilarno 50. plenarno zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije pod predsjedanjem mons. Želimira Puljića, zadarskoga nadbiskupa, predsjednika HBK-a. Na zasjedanju su uz članove HBK-a sudjelovali apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj, nadbiskup Alessandro D'Errico, izaslanici biskupskih konferencija Bosne i Hercegovine vojni ordinarij mons. Tomo Vukšić, Slovenije pomoćni ljubljanski biskup mons. Franc Šuštar, Italije tršćanski biskup mons. Giampaolo Crepaldi, Poljske mons. Marian B. Kruszyłowicz te gosti srijemski biskup mons. Đuro Gašparović i subotički biskup mons. Ivan Penzeš.

Otvarajući zasjedanje predsjednik HBK nadbiskup Puljić pozdravio je sve nazočne, izrazivši posebnu dobrodošlicu u biskupski zbor novozaređenom krčkom biskupu mons. Ivici Petanjku. Kako se zasjedanje održava neposredno pred Drugi susret hrvatskih katoličkih obitelji te između dviju sinoda o obitelji, nadbiskup Puljić je istaknuo kako će biskupi najviše promišljati o temi obitelji te i na taj način posvjedočiti kako je obitelj doista u središtu crkvene pozornosti. Podsjetio je zatim na neke naglaske iz pobudnice "Obiteljska zajednica" (Familiaris consortio) svetoga Ivana Pavla II., pape obitelji, u kojoj je istaknuto kako Crkva na razne načine želi pomoći obiteljima. Ona želi ne samo da se čuje njezin učiteljski glas, nego želi pomagati svima koji žive vrjednute braka i obitelji kao i onima koji traže istinu o braku i obitelji. Posebice pak želi pružati pomoć i podršku onima koji su nepravедno spriječeni da u slobodi žive svoj obiteljski naum (OZ 1). Predsjednik HBK izrazio je zadovoljstvo što je obiteljska tematika bila u središtu nekih važnih skupova na razini Crkve u Hrvata, poput Teološko-pastoralnog tjedna, Pastoralnog kolokvija za svećenike kao i brojnih katehetskikh sastanaka i svećeničkih rekolekcija.

U radnom dijelu zasjedanja biskupi su o temi obitelji promišljali kroz nekoliko različitih vidika. Analizom nastave katoličkog vjeronauka u osnovnim i srednjim školama istaknuto je kako postoje nastavne teme koje su izravno ili neizravno povezane s tematikom braka i obitelji. Uočene su, međutim, određene poteškoće u prenošenju obiteljskih vrijednosti mlađim naraštajima djece koja dolaze iz različitih obiteljskih situacija. Stoga je posebno istaknuta uloga vjeroučitelja i njihova mudrost u obradi obiteljskih tema. A to traži dobro poznavanje nastavnih sadržaja kao i učenika kojima se obraćaju. Biskupi su ukazali i na potrebu boljeg raspoređivanja gradiva o obiteljskim vrijednostima te su u tome smislu osobito naglasili važnost povećanja broja tematskih cjelina posvećenih braku i obitelji u višim razredima osnovne kao i svim razredima srednjih škola.

Osobitu pozornost biskupi su posvetili pripravi za ženidbu koja na području pastoralnog i katehetskog angažmana uključuje tri etape: daljnju, bližu i neposrednu. Ukazano je na potrebu vrjednovanja daljnje pripreve koja bi trebala započeti još u doba djetinjstva i rane mladosti u obiteljskome domu. Budući da su suvremene obitelji sve manje utvrđene u istinskom kršćanskom mentalitetu, pa su sve manje sposobne pružiti prikladno okruženje pripreve za obiteljski život, nameće se potreba stvaranja prikladnih pastoralnih i katehetskikh programa daljnje pripreve mladih za ženidbu i brak. Bliža pak pripreva odvija se kroz tečajevne pripreve za brak koji se provode diljem naših biskupija i pohađa ih većina zaručnika. Biskupi su, međutim, uočili neke nedostatke u tim tečajevima koje treba prevladati. Upozoreno je tako, između ostaloga kako je manjkav ili odsutan govor o krjepostima predbračnog i bračnog životu kao i na nedovoljno poznavanje crkvenog moralnog nauka među katoličkim supružnicima gledom na stav prema ljudskom životu, od prirodnog začeca do prirodne smrti. Što se pak tiče neposredne pripreve naglašena je potreba većeg angažmana oko duhovne pripreve zaručnika te razvijanja osjećaja crkvenosti kod njih. Biskupi, uzimajući u obzir brojne izazove s kojima se susreću suvremeni supružnici, smatraju da u budućem pastoralnom djelovanju posebnu brigu treba posvetiti odgoju za potpuno predanje i vjernost što su temeljne sastavnice kršćanske ženidbe.

Na zasjedanju je upozoreno i na sve rašireniju opasnost rodne ideologije koja dovodi u pitanje izvorni smisao kršćanskoga braka i obitelji. Pod njezinim utjecajem u društvu je sve uočljivija relativizacija svega što je vezano za brak i obitelj kao i širenje stavova koji odudaraju od prirodnog i crkvenog nauka o tim stvarnostima. Zato je važno, smatraju biskupi, da kršćani na sve to odgovore promoviranjem istinskih vrijednosti života, braka i obitelji i to na pozitivan i poticajan način. Neka uvijek odmjereno, argumentirano i s puno poštovanja iznose i brane autentične crkvene stavove, a svojim životom i uvjerenjem neka se umaraju vjerom i dosljednošću "pružati svima koji ih zapitaju za razloge vjere i nade koja je u njima" (1 Pet 3, 15).

Biskupi su se osvrnuli i na zabrinjavajuće demografske pokazatelje koji govore o svojevrsnoj demografskoj katastrofi s nesagledivim posljedicama. U želji da ukažu na važnost rješavanja toga problema biskupi su uputili apel hrvatskoj javnosti u kojem ističu kako su uzroci takvoga stanja višestruki i složeni. Među njima posebice su istaknuli kontinuirano iseljavanje, napuštanje ruralnih i naseljavanje urbanih sredina, koncentracija stanovništva u svega nekoliko velikih gradova, spori razvoj manjih i srednjih gradova te odlazak ljudi na tzv. privremeni rad u inozemstvo. Upozorili su i na veliku nezaposlenost, nesigurnost radnih mjesta, nepostojanje sustavne politike stambenoga zbrinjavanja mladih obitelji i negativni gospodarski trendovi koji ih dovode u sve nepovoljniji položaj. A kao poseban problem istaknuli su one tendencije u gospodarstvu koje ne idu na ruku ženama, majkama s malom djecom i trudnicama, a što se očituje na više načina: postavljanje uvjeta pri zapošljavanju da ne planiraju imati djecu, zatim nepovoljno radno vrijeme, pri čemu posebice mislimo na rad nedjeljom, kao i nedostatak infrastrukture usluga za obitelji s malom djecom. Upozoravajući da će Hrvatska, ako se nastave ovakvi trendovi do sredine ovoga stoljeća imati čak oko milijun stanovnika manje, biskupi su ukazali na potrebu dijaloga između svih relevantnih čimbenika radi zajedničkoga pronalaženja rješenja glede naše demografske budućnosti. Istaknuta je i potreba žurnog donošenja i sustavnog provođenja dugoročne pronatalitetne obiteljske i populacijske politike.

Biskupi su raspravljali i o mandatima u pojedinim tijelima HBK-a. Idući ususret dvadesetoj obljetnici oslobodilačke akcije Oluja hrvatski su biskupi odlučili na Dan domovinske zahvalnosti, 5. kolovoza 2015., sudjelovati u zajedničkom zahvalnom euharistijskom slavlju u Kninu.

Nakon što su podnesena izvješća o radu pojedinih tijela HBK-a, biskupi su se dogovorili da će 9. lipnja 2015. imati svoj godišnji susret s provincijalima redovničkih zajednica u RH, a redovito plenarno jesensko zasjedanje HBK-a održat će se od 10. do 12. studenoga 2015.

Tajništvo HBK

„OBITELJ – NOSITELJICA ŽIVOTA, NADA I BUDUĆNOST HRVATSKE“

PORUKA PAPE FRANJE HRVATSKIM OBITELJIMA

Preuzvšeni gospodin
Mons. Ivan Devčić
Riječki nadbiskup metropolit

Preuzvišeni gospodine,
u prigodi slavlja Drugog nacionalnog susreta hrvatskih katoličkih obitelji, Vrhovni Svećenik se duhovno ujedinjuje u molitvi sa svima koji će se susresti na tome događaju u Marijanskome svetištu na Trsatu.

Petrov Nasljednik, kao Pastir sveopće Crkve, neumorno naviješta kako je uloga kršćanske obitelji, nekoć i sada, da snagom sakramenta Svete Ženidbe naviješta svijetu Božju ljubav i blizinu. Polazeći od ovoga navještaja rada se životvorna obitelj, koja žar ljubavi polaže u središte svojega duhovnoga i ljudskoga djelovanja. Ako je, kako reče sveti Irenej, "Gloria Dei vivens homo - Slava Božja živi čovjek*" (Adv, Haer., IV, 20, 7), tako je i svaka obitelj, koja s milošću Božjom u potpunosti živi svoj poziv i poslanje, ona koja daje slavu svemogućem Bogu (usp. Pismo Pape Franje obiteljima).

Vaš je Susret poput jedne uvertire predstojećim znakovitim događajima za život Crkve; Svjetski Susret obitelji u Philadelphiji i Sinoda Biskupa. Molimo stoga zajedno da, preko ovih događaja, Crkva pronađe prikladan put rasuđivanja i prihvaćanja onih pastoralnih sredstava koja će pomoći obiteljima suočiti se s izazovima našega vremena, u svjetlu i snazi Evanđelja.

Njegova Svetost žarko želi da hrvatski katolici, u potpunoj vjernosti Kristu i Crkvi, budu odvažni svjedoci velikoga dostojanstva i životne važnosti obitelji, zalažući se neprestano za njezin rast i razvoj na svim poljima društvenoga života,

Zazivajući na sve trajni zagovor Svete Obitelji Isusa, Marije i Josipa, Vrhovni Svećenik traži da ustrajete u molitvi za Njegovo služenje sveopćoj Crkvi, te rado udjeljuje poseban Apostolski Blagoslov predsjedatelju euharistijskog slavlja Uzoritom Kardinalu Josipu Bozaniću, Vama, Preuzvišeni, braći biskupima, kleru, okupljenim obiteljima, kao i svemu narodu Božjemu ljubljene Crkve u Hrvata.

U svoje se ime također pridružujem molitvama te Vas, uz osobito poštovanje, srdačno pozdravljam.
U Kristu Gospodinu odani

+ Pietro Kardinal Parolin,
Državni tajnik Njegove Svetosti

DRUGI NACIONALNI SUSRET HRVATSKIH KATOLIČKIH OBITELJI, TRSAT, 19. 4. 2015.

**Propovijed mons. Valtera Župana, krčkog biskupa u miru i predsjednika Vijeća
HBK za život i obitelj**

Braćo i sestre, sve vas srdačno pozdravljam. Muževi i žene, djeco i mladi, bake i djedovi, dobro došli na ovaj susret obitelji, kojim hoćemo posvjedočiti svoju zahvalnost Bogu što vas je učinio dostojnima da možete pred svima pokazati kako je velika, lijepa ljubav kojom Bog voli baš svakoga. On želi da vaša ljubav bude upravo iste naravi kao što je njegova prema nama. Ljubav sposobna razumjeti, velikodušna, koja postaje sve dublja, sve zrelija. I tako ona postaje poziv svima koji vas vide da i njihova obitelj bude takva.

Kako ovdje na Trsatu lijepo pristaju riječi koje je papa Pavao VI. izrekao prigodom posjeta Nazaretu gdje je živjela obitelj Isusa, Marije i Josipa: neka nas upravo Nazaret podsjeti što je obitelj, zajedništvo obiteljske ljubavi, sveta ljepota obitelji, neka nam pokaže kako je sladak odgoj u obitelji, koji ne može ništa drugo zamijeniti, neka nas nauči koja je prirodna uloga obitelji u društvenom poretku.

Isus je svojim dolaskom na svijet u jednoj obitelji u kojoj je Marija bila majka, a Josip muž i otac, pokazao da je to prirodan, normalan ambijent za rast zdrave i uravnotežene osobe. Sve drugo što se protivi tom Božjem planu suluda je laž koja samo hoće upropastiti jadnog čovjeka. Dragi roditelji, muževi i žene, želite li dobro sebi, svojoj djeci, ovom narodu i domovini koju nam je Bog dao, ovoga se držite.

U ovo previše uznemireno vrijeme koje navaljuje na nas sa toliko povika, galame i vike koja unosi nemir i stresove u nas, potrebno nam je zastati i razumjeti da smo potrebni Božjih savjeta. Nije istina da je obitelj mjesto gdje se kao normalno rađa agresivnost. Obitelj je mjesto gdje je moguće živjeti onako kako se živjelo u obitelji Josipa i Marije s djetetom Isusom. Nećemo nikada, dok živimo na ovom svijetu, do kraja dokučiti što nam je Isus svojim dolaskom na svijet rekao i objavio. Ali slušanjem evanđelja i molitvom možemo mnogo unapredovati u razumijevanju onoga što je Isus upravo u svojoj obitelji radom i poslušnošću pokazao kao najvrednije, istinski ljudsko i apsolutno moguće. To nije fantazija. To se postiže ako obitelj dnevno moli i nedjeljom slavi svetu misu. Trudite se sudjelovanjem na nedjeljnoj misi i u obiteljskim zajednicama napredovati u poznavanju evanđelja, u poznavanju Isusa Krista. „Tko ide za mnom neće hoditi u tami nego će imati svjetlo života.” Svjetlo života znači sigurnost, jasnoću u životu i zato hrabrost i radost.

Upravo na hrabrost ulaska u brak i ostvarenje obiteljskog poslanja pozivamo vas, mladići i djevojke. U Hrvatskoj se najkasnije od svih zemalja u Europi mladi odlučuju na ženidbu i napuštaju roditeljsku kuću.

„Zemlja se ispunja skladom i povjerenjem kada se savez između muškarca i žene živi u dobru. Isus nas otvoreno potiče na svjedočenje te ljepote koja je Božja slika” (Papa Franjo, Gen. audijencija, 15. 04. 2015.).

Svjesni smo ipak vrlo teških prilika u kojima žive mnoge obitelji, ima ih uistinu mnogo. Zahvaljujemo svima koji suosjećajući s njima pomažu od svojih skromnih sredstava. Smatramo svojom dužnošću reći da bi se mnoga sredstva trebala preusmjeriti na dobro obiteljima, umjesto da se troše u beskorisne, moralno štetne i zanemarive svrhe. Otvoreno moramo kazati da gaziti onoga koji je u potrebi znači na sebe svaliti tešku kaznu. U pitanju je opstojnost naroda. Od onih koji su postavljeni da predvode očekuje se, pogotovo u teškim socijalnim uvjetima, da posjeduju sposobnost rasuđivanja i hrabrost preuzeti ispravne odluke.

Žene i majke, na ovom obiteljskom susretu želimo vama uputiti riječ ohrabrenja, ali i naše zajedničke nade. Žene su bile one koje su imale hrabrost pratiti Isusa na križnom putu samilošću i ljubavlju. Žene su bile one koje su se prve osvjedočile o Isusovu uskrsnuću i prve su trčeci javljale radosnu vijest da je Isus živ. Njima se prvima on javio i govorio s njima. Vi ste dakle vjesnice života i radosti. Mi vas danas molimo: nemojte dozvoliti da oni koji su se rugali na križnom putu i na Golgoti i pokazali da ne razumiju baš ništa, nemojte dozvoliti da vas ti i takvi uvjere kako je umiranje i Golgota našeg naroda zadnja riječ za naš narod, da je grob i dobro zapečaćen kamen na grobu naša sudbina. Kada je na Uskrs ujutro anđeo otkotrljao kamen s groba i nastao velik potres, stražari su od straha popadali i postali kao mrtvi. Čuvari i sluge smrti su sami postali mrtvaci, sposobni samo da lažu za dobre novce. Ali vama je anđeo rekao: Vi se ne bojte, nego idite, javite da nije ovdje onaj koga tražite nego je uskrsnuo. Vi ste dokazale da vaša vjera i ljubav oslonjene na Boga otvaraju i najbolje čuvane grobove i da ste u stanju rastjerati sve stražare koji hoće da smrt bude zadnja riječ. Rađanje sve manjeg broja djece, pobačaji, samoubojstva, alkoholizam, velik broj duševno poremećenih osoba, ukazuje na činjenicu da se ne veselimo životu, da ga ne prihvaćamo kao radost već kao teški teret. Potrebna nam je dublja vjera, više nade u budućnost i više ljubavi prema životu.

Smijemo li se nadati da ćete vi biti vjesnice uskrsnuća našeg naroda i naše Crkve? Marijo, Gospo Trsatska, mi te molimo, zagovaraj da naše majke i žene dovedu do potpunog ostvarenja ovu našu nadu i molbu.

Očevi i muževi, budite ljudi vjere i hrabri poput svetog Josipa koga sve prijetnje kralja Heroda nisu uspjele slomiti, nego je na koncu bilo onako kako je Josip vjerovao da će Bog učiniti po njemu.

Gospo Trsatska, moli za nas da se ponovno ostvari viđenje proroka Ezekijela, da se raspuknu grobovi našeg beznađa te u ovaj narod uđe silina Božjega Duha koji će od naših obamrlih nada i gotovo suhih kostiju učiniti da stane na noge narod pun života, Bogu i tebi vjeran, kao što ti je vjekovima bio. Amen.

U perivoju svetišta Majke Božje Trsatske održalo se euharistijsko slavlje, središnji događaj Drugoga susreta hrvatskih katoličkih obitelji. Na susretu pod geslom “Obitelj - nositeljica života, nada i budućnost Hrvatske” okupilo se više od 10000 vjernika, Marijinih hodočasnika pristiglih iz svih dijelova Hrvatske. Među sudionicima bila je i predsjednica Republike Hrvatske Kolinda Grabar-Kitarović, izaslanica predsjednika Hrvatskoga sabora zastupnica Ana Komparić-Devčić, gradonačelnik Rijeke Vojko Obersnel i potpredsjednik skupštine Županije Primorsko-goranske Željko Plazonić te zamjenica župana Marina Medarić.

U ulaznoj procesiji dvije obitelji jedna iz Đakovačko-osječke nadbiskupije, a druga iz Dubrovačke biskupije donijele su zavjetnu svijeću hrvatskih katoličkih obitelji. Ulazak procesije bio je popraćen himnom ovoga susreta „Kristu vjerni zauvijek”.

Euharistijsko slavlje predvodio je zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić u koncelebraciji s apostolskim nuncijem u Republici Hrvatskoj Alessandrom D’Erricom, te s hrvatskim nadbiskupima i biskupima, izaslanikom BK BiH pomoćnim banjolučkim biskupom Markom Semrenom, kao i s više od dvjesto svećenika.

Prije samoga početka euharistijskoga slavlja riječ dobrodošlice uputio je riječki nadbiskup Ivan Devčić.

IZJAVA KOMISIJE HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE *IUSTITIA ET PAX*

O POTREBI POŠTIVANJA MEĐUNARODNOG PRAVA U RAZGRANIČENJU REPUBLIKE HRVATSKE I REPUBLIKE SLOVENIJE

Ova Komisija *HBK* je već u dva navrata, najprije u listopadu 2009, a zatim ponovo, u listopadu 2012. godine upozorila hrvatsku i međunarodnu javnost na dvostruku opasnost za *pravdu* i za *mir* koja se može pojaviti kod određivanja granica između novonastalih demokratskih država: prvu materijalnu, a koja može nastati ako se ne poštuju pravila i načela međunarodnoga prava, a drugu proceduralnu, ako se granični sporovi ne podastiru *Međunarodnom sudu* Ujedinjenih naroda u Haagu kao najiskusnijoj i najkompetentnijoj međunarodnoj sudskoj instanci za rješavanje graničnih sporova između država.

1. Poštivanje postojećih granica. Republika Hrvatska, od proglašenja svoje nezavisnosti 25. lipnja 1991. i razdruživanja od nekadašnje jugoslavenske federacije, nije do danas ni prema kome od svojih susjeda iskazala bilo kakvu teritorijalnu pretenziju, premda hrvatski građani dobro znaju da je hrvatska *Trojedna kraljevina* 1918. godine u zajedničku državu unijela velika područja na svom istoku i jugu, konkretno istočni Srijem sa Zemunom i jug Dalmacije s Bokom kotorskom i Budvom. *Federalnoj državi Hrvatskoj* su ta područja bila oduzeta razgraničenjem koje je jugoslavenski komunistički režim proveo poslije Drugog svjetskog rata. Usprkos tomu, pa čak i ne spominjući te povijesne činjenice, Hrvatska je sustavno i načelno poštivala međunarodno-pravno načelo „*uti possidetis iuris*“, tj. zatečeno stvarno stanje, koje se primjenjuje kod nastanka novih država, ili razdruživanja složenih državnih zajednica. Po tom načelu je uostalom i međunarodna zajednica pravnim mišljenjem arbitražne komisije predsjednikâ ustavnih sudova Francuske, Njemačke, Italije, Španjolske i Belgije (*Badinterova komisija*), 11. siječnja 1992. potvrdila da granice bivših jugoslavenskih republika postaju međunarodno zaštićene, državne granice i da je svaka promjena tih granica silom pravno ništavna. Granice Republike Hrvatske, dakle, ostaju one granice koje su bile određene u bivšoj državi nakon Drugog svjetskog rata i koje su postojale u trenutku hrvatske referendumske odluke o razdruživanju i izlasku iz bivše SFRJ.

2. Pretenzije susjeda i opasnosti arbitraže. Usprkos višestoljetnim dobrim odnosima između naša dva naroda, moramo ovdje spomenuti kako je u teškim godinama rata i agresije na Hrvatsku (1991.-1995.) bilo nekih službenih izjava iz prijateljske zemlje Slovenije (parlament, vlada i pojedini ministri) u kojima se iskazivalo teritorijalne pretenzije na teritorij Republike Hrvatske, posebice vezano uz granicu u savudrijsko-piranskom zaljevu. A kad je Slovenija postala članicom Europske unije, znamo da je godinama blokirala Hrvatsku u njezinu napredovanju prema EU. No, ona je uz to uvjetovala dizanje svoje blokade pristankom Hrvatske da se slovenske teritorijalne pretenzije ne rješavaju pred *Međunarodnim sudom* UN, kako je to bilo dogovoreno, nego bilateralno. Pod pritiskom da Slovenija ne zakoči hrvatske „pregovore“ o pristupu Europskoj uniji, Hrvatska je (2009.) pristala na *ad hoc* arbitražu o kopnenim i morskim granicama sa Slovenijom, iako je prethodno gotovo sva kopnena granica bila utvrđena od strane dvostrane komisije dviju država.

Pristankom na takvu arbitražu napušten je naputak *Europske komisije* Hrvatskoj (cfr. *Pregovarački okvir EU za Republiku Hrvatsku*, 2005.) da se moguće granične sporove rješava pred *Međunarodnim sudom* UN u Haagu. Ali, napušten je i dogovor hrvatskog i slovenskog predsjednika Vlade (iz 2007.) o izlasku pred *Međunarodni sud* UN. Postupak pred arbitražom koji je započeo prije tri godine, privodi se sada kraju, nakon što su obje države iznijele pismeno i usmeno svoje stavove i argumente. Hrvatska strana se tijekom zadnjih tri godine arbitraže suzdržavala od bilo kakvih komentara.

3. Skandal „pritisaka i lobiranja“. Proteklih dana, međutim, objavljena je snimka razgovora službenih slovenskih dužnosnika i slovenskog arbitra, a iz tog razgovora saznaje se i priznaje kako je slovenska strana prakticirala nedopuštena „dopunjavanja“ spisa, „lobiranje“ oko arbitara, iznošenje izjava pojedinih arbitara i pritiske s pokušajem utjecaja na arbitre u korist spomenutih slovenskih teritorijalnih pretenzija na moru. Time je prekršeno jedno od temeljnih načela međunarodnog prava da se ugovori moraju izvršavati u dobroj vjeri, a što primorava Republiku Hrvatsku da u skladu s pravom međunarodnih ugovora i s načelom vladavine prava otkáže ovaj ugovor o arbitraži.

Zbog navedenih događaja, koji su bez presedana u slučajevima arbitraža među državama, kao i zbog flagrantnog kršenja međunarodnog prava od strane predstavnika Republike Slovenije, nije za čuđenje što je ovih dana javnost u Hrvatskoj vrlo uznemirena, kao i svi građani privrženi miru i duhu dobrosusjedstva između slovenskog i hrvatskog naroda. Otkriveni i ostavkama priznati, nedopustivi i skandalozni pritisci na tijek arbitraže potakli su Vladu RH i Hrvatski Sabor da o tomu temeljito rasprave.

Budući da Komisija *Iustitia et pax* prati društvena i crkvena kretanja u našoj zemlji pod vidikom pravde i mira, smatrali smo potrebnim i korisnim, u ovom trenutku skandaloznog i protupravnog pritiska na arbitre, uputiti ovu Izjavu javnosti s njezinim kršćanskim, građanskim i općeljudskim razlozima:

- Prvi je razlog **kršćanski** poticaj i djelovanje u korist trajnoga mira i dobrih odnosa sa susjedima. U duhu onog evandeoskog zlatnog pravila: „Kako želite da ljudi čine vama, tako činite i vi njima“ (Mt 7, 12). Ne čini, dakle, drugome što ne želiš da drugi tebi učini.

- Drugi je razlog onaj **građanski**. Brigom za zemlju i Domovinu koju nam „višnji Bog je dô“ želimo ovom izjavom izraziti potporu nositeljima vlasti neka u vršenju preuzetih dužnosti poštuju izglasane zakone, Ustav i Međunarodno pravo.

- Treći motiv i razlog nadahnut je **općeljudskom** brigom za mir, istinu i pravdu u Europi i u svijetu... i posebice zahtjevom da se na hrvatskim granicama ne prihvati nepravda, ne „obavi trgovina“ i ne pobijedi ucjena. Tada bi to bio opasan presedan i primjer mnogim protivnicima *mira* i *pravde* na trusnim područjima Europe, Srednjeg Istoka, Afrike i svijeta.

U Zagrebu, 28. srpnja 2015.

mons. Vjekoslav Huzjak,
biskup bjelovarsko-križevački,
predsjednik Komisije HBK Iustitia et pax

III.
POREČKA I PULSKA BISKUPIJA

2. NACIONALNI SUSRET KATOLIČKIH OBITELJI NA TRSATU

Poreč, 10. travnja 2015.

Prot.: 313/2015.

Velečasni gospodine!

U nedjelju, 19. travnja 2015. godine održat će se 2. nacionalni susret katoličkih obitelji na Trsatu. Program započinje u 10,00 sati u Trsatskom svetištu, a svečana koncelebrirana sveta misa koju predvodi uzoriti kardinal Josip Bozanić u zajedništvu sa svim hrvatskim biskupima započinje u 12,00 sati.

Osobito Vas potičemo da potaknete vjernike da se u što većem broju okupe na toj proslavi. Ako je moguće, za nedjelju, 19. travnja 2015. prebacite svoje jutarnje mise popodne ili navečer, pa da i Vi osobno dopratite svoje vjernike na Trsat.

Uz pozdrav i svako dobro!

Mons. Vilim Grbac,
generalni vikar

SUSRET SVEĆENIKA, REDOVNIKA I REDOVNICA U PAZINU

Poreč, 18. travnja 2015.

Prot.: 338/2015.

U ponedjeljak, 27. travnja 2015. godine održati će se redoviti susret svećenika, redovnika i redovnica u Pazinskom kolegiju s početkom u 10,00 sati.

Predavanje na temu: IZAZOVI PASTORALA BRAKA I OBITELJI DANAS održati će vlč. dr. Nikola Vranješ iz Rijeke.

Ovo će nam predavanje pomoći da i nakon 2. nacionalnog susreta katoličkih obitelji na Trsatu lakše pronademo načine djelovanja i pomoći mnogim obiteljima u našim župama.

Uz pozdrav i svako dobro!

Mons. Vilim Grbac,
generalni vikar

DAN POSVEĆENJA SVEĆENIKA

Poreč, 6. lipnja 2015.

Prot.:521/2015.

Velečasni gospodine!

Velečasni oče!

I ove godine naša Biskupija organizira susret svećenika i redovnika na svetkovinu Presvetog Srca Isusova kao Dan posvećenja svećenika. Htjeli smo na ovom susretu malo više upoznati mladog svećenika, mučenika i blaženika Francesca Bonifacia, koji je bio župnik u Krasici. On se 11. rujna 1946. godine upravo iz Grožnjana vraćao u Krasicu, kad su ga na putu dočekali neprijatelji Crkve i ubili.

Susret će se ove godine održati u župnoj crkvi u Grožnjanu, 12. lipnja 2015. godine s početkom u 10,00 sati.

Program:

- 10,00 sati - Molitva Srednjeg časa
Pozdrav Biskupa
- 10,15 sati - vlč. Luka Pranjić predavanje na temu:
Blaženi Francesco Bonifacio
- 10,45 sati - Kratak odmor
- 11,00 sati - o. Alfons Orlić – duhovni nagovor i priprava za ispovijed
- 11,15 sati - ispovijedi
- 11,45 sati - koncelebrirana sveta misa – predvodi Biskup
- 12,30 sati - zajednički ručak u restoranu uz crkvu u Grožnjanu

Radujemo se susretu s Vama! Uz pozdrav i svako dobro!

Mons. Vilim Grbac,
generalni vikar

RAZRJEŠENJA I IMENOVANJA U POREČKOJ I PULSKOJ BISKUPIJI

Vlč. Milan Zgrablić razrješuje se službe župnika župe Sv. Jurja mučenika i Sv. Eufemije djevice i mučenice u Rovinju, te se imenuje župnikom župe Uznesenja Blažene Djevice Marije u Poreču.

Vlč. Mladen Pranjic razrješuje se službe župnog vikara u župama Sv. Vida, Modesta i Krescencije u Grožnjanu, Sv. Stjepana prvomučenika u Krasici, Sv. Martina biskupa u Momjanu, Sv. Jakova apostola u Brdima, Sv. Petra i Pavla apostola u Kostanjici, Sv. Sabe opata u Kaštelu i Blažene Djevice Marije od Milosti u Svetoj Mariji na Krasu, te se imenuje župnim vikarom župe Uznesenja Blažene Djevice Marije u Poreču.

Vlč. Rikardo Lekaj razrješuje se službe župnika župe Uznesenja Blažene Djevice Marije u Poreču, te se imenuje župnikom župa Uznesenja Blažene Djevice Marije u Puli i Sv. Margarete djevice i mučenice u Štinjanu.

Vlč. Marcin Madej, mladomisnik imenuje se župnim vikarom župa Uznesenja Blažene Djevice Marije u Puli i Sv. Margarete djevice i mučenice u Štinjanu.

Vlč. Vilim Grbac razrješuje se službe župnika župa Uznesenja Blažene Djevice Marije u Puli i Sv. Margarete djevice i mučenice u Štinjanu, te se imenuje župnikom župe Sv. Jurja mučenika i Sv. Eufemije djevice i mučenice u Rovinju.

Vlč. Josip Grbac razrješuje se službe župnika župe Sv. Ivana apostola u Savudriji, te se imenuje župnikom župe Sv. Peregrina mučenika u Umagu.

Vlč. Roko Smokrović razrješuje se službe župnog vikara u župama Uznesenja Blažene Djevice Marije u Puli i Sv. Margarete djevice i mučenice u Štinjanu, te se imenuje župnim vikarom župe Sv. Peregrina mučenika u Umagu.

Vlč. Ivan Prodan, župnik župe Sv. Josipa u Puli imenuje se i župnim upraviteljem župe Sv. Martina biskupa u Ližnjanu.

Vlč. Rudolf Koraca razrješuje se službe župnika župe Sv. Peregrina mučenika u Umagu, te se imenuje župnikom župa Svih Svetih u Karojbi, Sv. Roka u Rakotulama i Sv. Marine djevice u Motovunskim Novakima.

Vlč. Jeronim Jokić razrješuje se službe župnika župa Sv. Petra i Pavla apostola u Marčani i Sv. Flora biskupa u Lobarici, te se imenuje župnim suradnikom u župama Rođenja BDM u Labinu Gornjem, Sv. Barbare djevice i mučenice u Raši, Presvetog Trojstva u Svetoj Nedelji, Sv. Martina u Svetom Martinu i Sv. Ivana i Pavla u Šumberu.

Vlč. Josip Peteh razrješuje se službe župnika župa Svih Svetih u Karojbi, Sv. Roka u Rakotulama i Sv. Marine djevice u Motovunskim Novakima, te se imenuje župnim upraviteljem župa Presvetog Trojstva u Čepiću, Sv. Jurja mučenika u Brdu i Sv. Antuna opata u Kršanu.

Vlč. Benjamin Petrović imenuje se župnikom župa Blažene Djevice Marije od Milosti u Svetoj Mariji na Krasu, Sv. Sabe opata u Kaštelu i Sv. Ivana apostola u Savudriji.

Vlč. Bernard Jurjević razrješuje se službe župnika župa Sv. Vida, Modesta i Krescencije u Grožnjanu, Sv. Stjepana prvomučenika u Krasici, Sv. Martina biskupa u Momjanu, Sv. Jakova apostola u Brdima, Sv. Petra i Pavla apostola u Kostanjici, Sv. Sabe opata u Kaštelu i Blažene Djevice Marije od Milosti u Svetoj Mariji na Krasu, te se imenuje župnikom župa Sv. Nikole biskupa u Barbanu, Sv. Mateja apostola u Svetom Mateju – Cere i Sv. Ivana Krstitelja u Svetom Ivancu nad Rašom.

Vlč. Hrvoje Okadar, župnik župa Sv. Filipa i Jakova apostola u Filipani i Gospe od Zdravlja u Hreljićima imenuje se i župnikom župa Sv. Petra i Pavla apostola u Marčani i Sv. Flora biskupa u Lobarici.

Vlč. Carlos Artur Fonseca Farfán razrješuje se službe župnog vikara župa Rođenja BDM u Labinu Gornjem, Sv. Barbare djevice i mučenice u Raši, Presvetog Trojstva u Svetoj Nedelji, Sv. Martina u Svetom

Martinu i Sv. Ivana i Pavla u Šumberu, te se imenuje župnim vikarom župa Sv. Filipa i Jakova apostola u Filipani, Gospe od Zdravlja u Hreljićima, Sv. Petra i Pavla apostola u Marčani i Sv. Flora biskupa u Loborici.

Vlč. Miroslaw Paraniak razrješuje se službe župnika župe Sv. Nikole u Barbanu i službe župnog upravitelja župa Sv. Mateja apostola u Svetom Mateju – Cere i Sv. Ivana Krstitelja u Svetom Ivancu nad Rašom, te se imenuje župnikom župa Sv. Vida, Modesta i Krescencije u Grožnjanu, Sv. Stjepana prvomučenika u Krasici, Sv. Martina biskupa u Momjanu, Sv. Jakova apostola u Brdima i Sv. Petra i Pavla apostola u Kostanjici.

Vlč. Hector Bernardez Germade razrješuje se službe župnog vikara župe Uznesenja Blažene Djevice Marije u Poreču, te se imenuje župnim vikarom župa Sv. Pelagija mučenika u Novigradu i Sv. Ivana Krstitelja u Dajli.

Vlč. Želimir Bagavac mlado misnik imenuje se župnim vikarom župa Marijina Uznesenja u Buzetu, Presvetog Trojstva u Brestu, Sv. Roka u Črnici, Sv. Mateja apostola u Slumu i Sv. Jurja mučenika u Sovinjaku.

Vlč. Vladimir Brzić uz službe u Ordinarijatu imenuje se i župnim vikarom župe Uznesenja Blažene Djevice Marije u Poreču.

Vlč. Dragutin Petrović razrješuje se službe župnika župa Presvetog Trojstva u Čepiću, Sv. Jurja mučenika u Brdu i Sv. Antuna opata u Kršanu, te se imenuje župnikom župe Sv. Ivana Krstitelja u Sušnjevici i župnim vikarom župa Sv. Jurja mučenika u Plominu i Sv. Hadrijana mučenika u Kožljaku.

Vlč. Aleksandar Petrović razrješuje se službe župnika župe Sv. Ivana Krstitelja u Sušnjevici, te se imenuje župnim vikarom župe Sv. Ivana Krstitelja u Sušnjevici.

Vlč. Josip Zović razrješuje se službe župnika župe Sv. Martina biskupa u Ližnjanu, te se imenuje župnim suradnikom župe Sv. Pavla apostola u Puli.

Vlč. fra Leopold Mičić, mlado misnik dobiva ovlast propovijedanja i ispovijedanja u Porečkoj i Pulskoj biskupiji.

Vlč. fra Željko Klarić, razrješuje se službe župnog vikara župe Sv. Ivana Krstitelja u Puli.

Vlč. fra Vladimir Vidović imenuje se župnim vikarom župe Sv. Ivana Krstitelja u Puli.

Vlč. Antun Kurelović uz službu župnika u župi Navještenja Blažene Djevice Marije u Pićnu, imenuje se i upraviteljem župe Sv. Bartola apostola u Tupljaku.

IV.
VAŽNIJI DOGAĐAJI I VIJESTI IZ ŽIVOTA
BISKUPIJE

DRUGI NACIONALNI SUSRET HRVATSKIH KATOLIČKIH OBITELJI

Iz Porečke i Pulske biskupije sudjelovalo je oko tisuću vjernika, koji su u pratnji 14 svećenika i đakona došli na Trsat sa 7 autobusa te oko 350 osobnih automobila. Unatoč nešto manjem broju prijavljenih, obzirom na blizinu Istre i Rijeke, jako je puno bilo i onih koji su u vlastitom aranžmanu, zadnji tren, dakle bez posebne prijave, odlučili sudjelovati na susretu i tako provesti sa svojom obitelji jednu drugačiju, izvanrednu nedjelju, u zajedništvu sa hrvatskim episkopatom i klerom, te tisućama hrvatskih katoličkih obitelji.

Od ranoga jutra u nedjelju 19. travnja pristizale su u svetište Majke Božje Trsatske rijeke hodočasnika na središnju proslavu Drugog nacionalnog susreta hrvatskih katoličkih obitelji. Središnje euharistijsko slavlje u zajedništvu s apostolskim nuncijem u RH mons. Alessandrom D'Erricom, hrvatskim biskupima te predstavnikom BKBiH mons. Markom Semerenom, predslavio je zagrebački nadbiskup, kardinal Josip Bozanić, a propovijedao predsjednik Vijeća HBK za život i obitelj mons. Valter Župan.

Okupljene je na početku pozdravio domaćin, riječki nadbiskup i metropolit mons. dr. Ivan Devčić zaželjevši da se Gospodin nastani u našim srcima i obiteljskim domovima. "Upravo radi toga, po uzoru na apostole i prve učenike sabrane u Dvorani posljednje večere, i mi ovdje, u našem hrvatskom Nazaretu, okupili smo se iz svih krajeva naše domovine, iz Bosne i Hercegovine i iz inozemstva, da zajedno s Marijom, Majkom Crkve, molimo dar Duha Svetoga za nas, naše obitelji, za našu lijepu domovinu i sve njezine ljude." Došli smo noseći u sebi veliku potrebu i želju za preporodom, za istinskom obnovom, za životom u punini, kazao je nadbiskup.

U nastavku je pozdravio visoke uzvanike, među njima i predsjednicu RH Kolindu Grabar Kitarović. U svojoj rodnoj nadbiskupiji predsjednica je izrazila radost zbog dolaska rekavši da je obitelj stup društva te da se mora učiniti puno više kako bi se njegovale obiteljske vrijednosti. Dodala je kako bi se osobito trebalo pomoći mladim obiteljima na koje se odražava teška gospodarska situacija u kojoj se zemlja nalazi.

Apostolski nuncij u RH mons. D'Errico pročitao je poruku državnog tajnika Svete Stolice,

kardinala Pietra Parolina u kojoj je istaknuo da Sveti Otac neumorno naviješta kako je uloga kršćanske obitelji, nekoć i sada, snagom sakramenta ženidbe svijetu naviještati Božju ljubav i blizinu. Polazeći od ovoga navještaja rađa se životvorna obitelj, koja žar ljubavi polaže u središte svoga duhovnog i ljudskoga djelovanja. Susret hrvatskih katoličkih obitelji je poput jedne uvertire predstojećim znakovitim događajima za život Crkve: Svjetskom susretu obitelji u Philadelphiji i Biskupskoj sinodi. Molimo stoga zajedno da, preko ovih događaja, Crkva pronađe prikladan put rasuđivanja i prihvaćanja onih pastoralnih sredstava koja će pomoći obiteljima suočiti se s izazovima našega vremena, u svjetlu i snazi Evanđelja, stoji u poruci koju je pročitao apostolski nuncij. "Njegova Svetost žarko želi da hrvatski katolici, u potpunoj vjernosti Kristu i Crkvi, budu odvažni svjedoci velikoga dostojanstva i životne važnosti obitelji, zalažući se neprestano za njezin rast i razvoj na svim poljima društvenoga života."

Predsjednik Vijeća HBK za život i obitelj mons. Valter Župan u prigodnoj propovijedi poručio je da na Trsat pristaju riječi koje je papa Pavao VI. izrekao prigodom posjeta Nazaretu: „Neka nas upravo Nazaret podsjeti što je obitelj, zajedništvo obiteljske ljubavi i neka nam pokaže kako je sladak odgoj u obitelji, koji ne može ništa drugo zamijeniti, neka nas nauči koja je prirodna uloga obitelji u društvenom poretku.“

Dodao je kako je Isus dolaskom na svijet u jednoj obitelji pokazao da je to prirodan ambijent za rast zdrave i uravnotežene osobe. "Sve drugo što se protivi tom Božjem planu suluda je laž koja samo hoće upropastiti jadnog čovjeka. Dragi roditelji, muževi i žene, želite li dobro sebi, svojoj djeci, ovom narodu i domovini koju nam je Bog dao, ovoga se držite." U nastavku je kazao kako je u ovom vremenu punom vike, stresa i nemira, potrebno zastati i razumjeti da smo potrebni Božjih savjeta. Poručio je kako obitelj nije mjesto gdje se rađa agresivnost, već je ona mjesto gdje je moguće živjeti onako kako se živjelo u obitelji Josipa i Marije.

Upozoravajući na činjenicu da je Hrvatska zemlja u kojoj se mladi sve kasnije odlučuju na brak, istaknuo je kako je Crkva u Hrvatskoj svjesna teških prilika u kojima žive mnoge obitelji te zahvalio svima

koji suosjećaju s njima i pomažu u okviru svojih skromnih mogućnosti. Smatramo svojom dužnošću reći da bi se mnoga sredstva trebala preusmjeriti na dobro obitelji, umjesto da se troše u beskorisne, moralno štetne i zanemarive svrhe. U pitanju je opstojnost naroda. Od onih koji su postavljeni da predvode očekuje se da posjeduju sposobnost rasuđivanja i hrabrost preuzimanja teških odluka, poručio je mons. Župan.

U nastavku se obratio ženama i majkama rekavši kako su one prve imale hrabrost pratiti Isusa na križnom putu, prve svjedočile o njegovu uskrsnuću i prve javljale radosnu vijest. Vi ste vjesnice života i radosti, kazao je predsjednik Vijeća HBK za život i obitelj. Upozorio je na lošu demografsku sliku Hrvatske i društva u kojemu dijete postaje teret, a ne radost, te istaknuo potrebu dublje vjere, veće nade u budućnost i više ljubavi prema životu u društvu u kojemu živimo.

Na kraju misnoga slavlja predsjednik HBK mons. Željimir Puljić zahvalio je svim obiteljima na

dolasku istaknuvši da su one nositeljice života, nada i budućnost Hrvatske. “Vi ste sakramentom ženidbe postali ‘intimne zajednice života i ljubavi’ (GS 48) te kao takvi osposobljeni biti prvom životnom stanicom društva i prvom školom ‘društvenih vrlina’. Potaknuo je obitelji da budu ponosni na hrvatske i katoličke korijene te vjerni savezu kojim ih je Bog povezo i učinio da žive u zajedništvu, te kao prva životna stanica društva budu u službi života i izgradnje Božjeg kraljevstva na zemlji. Na kraju je najavio Treći nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji koji će se za tri godine održati u Pravedištu Gospe od Otoka u Solinu.

Središnjem euharistijskom slavlju prethodio je bogat program ispunjen svjedočanstvima obitelji iz cijele Hrvatske, glazbom Nadbiskupijskog zborora mladih i orkestra djece i roditelja, te izradom Nazaretske kućice. Liturgijsko pjevanje animirali su združeni zborovi. (izvor: www.susretobitelji.hr, uz nadopune)

PLAKETA OPĆINE LIŽNJAN MONS. IVANU GRAHU, POSTHUMNO

U srijedu, 15. travnja 2015. godine Općina Ližnjan slavila je svoj dan – godišnjicu osnutka (15. 4. 1993.) Poziv za svečanu sjednicu, koja je održana u prostorima zgrade Zajednice Talijana u Šišanu, dobio je i porečki i pulski biskup, mons. Dražen Kutleša. Razlog tom pozivu bila je odluka Općinskog vijeća da se posthumno udijeli mons. Ivanu Grahu plaketa Općine Ližnjan za doprinos u razvoju općine.

Mons. Ivan Grah bio je dugo godina župnik u Ližnjanu i Šišanu. Pamte ga po dobru i vrlo su mu zahvalni za njegovo vjerno služenje. Od njegove smrti

već je prošlo četiri godine, a iz župa Ližnjan i Šišan preselio je u Svećenički dom u Pulu 2009. godine.

Svečanoj sjednici Općine Ližnjan nazočio je vlč. Sergije Jelenić, kancelar Biskupije. On je preuzeo plaketu za pokojnog mons. Ivana Graha i u ime Biskupa i Biskupije zahvalio Načelnici Općine Maji Cvek, Predsjedniku Vijeća, vijećnicima i svim župljanima Ližnjana i Šišana što su i na taj način iskazali svoju zahvalnost pokojnom župniku, „jer oni koji znaju biti zahvalni drugima za primljena dobra, mogu se i dobru u životu nadati, imaju budućnost“ – zaključio je vlč. Sergije.

DAN POSVEĆENJA SVEĆENIKA U ZNAKU BLAŽENOG FRANCESCA BONIFACIA

Svećenici Porečke i Pulske biskupije su svetkovinu Presvetog Srca Isusova, 12. lipnja 2015. godine prigodnim susretom proslavili Dan posvećenja svećenika u Grožnjanu.

Tema susreta bio je bl. Francesco Bonifacio, koji je ubijen “in odium fidei”, 11. rujna 1946. kad

se vraćao u svoju župu Krasica, upravo iz Grožnjana. Blaženim je proglašen u Trstu 4. listopada 2008. godine. Izlaganje o Blaženiku održao je vlč. Luka Pranjić, župnik u Novigradu, duhovni nagovor o. Alfons Orlić iz Franjevačkog samostana u Pazinu, a misno slavlje predvodio je porečki i pulski biskup, mons. dr. Dražen Kutleša.

Vlč. Pranjčić je naglasio da primjer bl. Bonifacia pokazuje svetost ostvarenu u životnim okolnostima dijecezanskog svećenika. Primjer svetosti života jednog župnika osvjetljava nama župnicima naš identitet i objašnjava nam našu karizmu, nadodao je vlč. Pranjčić. Pogrešno je svece držati „zaključane“ na nebu, svecima se ne treba diviti iz daleka, već ih je potrebno nadasve nasljedovati. Nakon kraćeg životopisa, predavač se zapitao: U čemu je svetost bl. Francesca Bonifacia? Jednostavno u obavljanju župničke službe. On je radio s mladima, susretao se s ljudima, imao vjeronauk, okupljao ministrante, obilazio bolesnike, spremao propovijedi, slavio euharistiju, molio časoslov, imao klanjanje, vježbe zbora, blagoslove kuća, ispovijedao ... radio je sve ono što i danas župnici rade. Radio je to dobro, savjesno, odgovorno i predano, ili bolje reći jako dobro, odgovorno, savjesno i predano, s ljubavlju i osmjehom, naglasio je predavač.

Vlč. Pranjčić je u nastavku pročitao izvadak iz Blaženikovog duhovnog dnevnika, te progovorio o posljednjoj njegovoj homiliji u Krasici u nedjelju prije mučeništva. U duhovnom dnevniku je napose naglašena svijest o vlastitoj grešnosti, te istaknuta gorljiva potreba i želja za pronalaženjem osobnog ispovjednika.

Nakon predavanja, u prigodnoj pauzi u obližnjoj općinskoj vijećnici održan je kratki susret biskupa i svećenika s načelnikom općine g. Claudiom Stocovcem, koji je gostima izrazio dobrodošlicu te

kratko predstavio provođenje više općinskih projekata obnove sakralnih objekata u raznim mjestima Općine Grožnjan.

Govoreći o blagdanu Srca Isusova o. Alfonz je tijekom ispita savjesti naglasio kako je srce mjesto shvaćanja i rasuđivanja, te proveo okupljene kroz nekoliko točaka razmatranja, u cilju što bolje pripreve za ispovijed koja je uslijedila.

Biskup je u prigodnoj homiliji, govoreći o dnevnom evanđelju, citirajući sv. Ivana naglasio simboliku Srca Isusova koje je probodeno, i iz kojeg teče krv i voda. Simbolika je to sakramenata krštenja i svete euharistije koje smo mi pozvani dijeliti. Mi se trebamo zapitati, trudimo li se, poput sv. Ivana, naviještati i svjedočiti ljudima Isusovu nauku koju smo primili, i da li tako obraćamo ljude. To je naša misija, Isus nas treba, zato smo njegovi svećenici, Ta misija, povjerena nam od Crkve mora biti ostvarivana u zajedništvu, a ne može imati uspjeha ako u centru nije Isus Krist. Svatko bi se od nas na kraju dana trebao zapitati jesmo li u tom danu zaslužili svojim radom ono što uživamo, to je naša odgovornost prema Isusu Kristu, rekao je biskup te zaključio naglasivši kako je ta sveta misa služena za sve svećenike Istarske crkve, sadašnje, ali napose i prethodne generacije koje su pronijele vjeru na tim prostorima sve do današnjih dana.

U Grožnjanu se okupilo četrdesetak svećenika. Skup je završio zajedničkim ručkom.

PROSLAVA BLAGDANA SV. ANTUNA

U subotu, 13. lipnja 2015. godine blagdan sv. Antuna Padovanskog u pulskoj je istoimenoj župi i samostanu proslavljen tradicionalno sa više misnih slavlja tijekom dana. Nakon četiri mise u prvom dijelu dana, koje su predvodili različiti pulski svećenici, poslijepodnevnu misu sa blagoslovom djece i cvijeća predvodio je novigradski župnik vlč. Luka Pranjčić, a svečano koncelebrirano večernje misno slavlje predvodio je porečki i pulski biskup mons. dr. Dražen Kutleša.

Trodnevnici uoči blagdana predvodio je vlč. Ivan Filipović, duhovnik zajednica „Cenacolo“ koje djeluju u Hrvatskoj, BiH, i drugim zemljama po svijetu, a gdje mladi traže smisao svog života i bijeg od ovisnosti koje ih zarobljavaju. Tijekom trodnevnice osim krunice, mise i klanjanja, održani su i prigodni programi sa svjedočanstvima osoba iz Zajednice „Cenacolo“.

Na početku svečane večernje mise okupljenima se riječima dobrodošlice obratio župnik domaćin o. Tomislav Hrčić. Biskup je u prigodnoj homiliji naglasio razliku između upoznavanja Boga izvana, promišljanjem i spoznavanja Boga srcem. Oni koji spoznaju Boga iznutra postižu to, ne zahvaljujući spoznaji uma, već, poput sv. Antuna, molitvom i mistikom. Razlika je znati nešto o čovjeku na osnovu pročitano, a takve spoznaje uvijek treba provjeriti, a posve je drugačije poznavanje kada nam prijatelj povjeri sve o sebi. Tada je to direktno poznavanje i postoji sigurnost istinitosti spoznaje. Tako i sv. Antun nije se previše trudio da svojim umovanjem spozna Boga nego ga je nadasve srcem htio spoznati. I mi smo, poput sv. Antuna, pozvani shvatiti svoju ograničenost, a toliko puta ističemo svoj um, pamet, obrazovanje, želimo zbog toga čast, a sv. Antun činio je upravo suprotno, nije htio pokazivati svoje znanje,

nego je htio biti jednostavan, ponizan redovnik, kao što je utemeljitelj franjevaca, sv. Frano tražio od svojih redovnika. Sv. Antun je u tome uspio, a mi? Želimo li mi uopće biti kao on, ili ga samo zazivamo u potrebi? Jesam li ikada zahvalio Bogu za sve ono što imam?, potaknuo je biskup na razmišljanje okupljene vjernike.

Nadalje, Isus šalje svoje učenike u ovaj svijet, da nastave njegovu misiju. Oni su upalili onu baklju vjere koju mi danas baštinimo, i za to moramo biti zahvalni svim prethodnim generacijama, roditeljima, djedovima i bakama, koji su tu vjeru pronijeli do nas.

Sv. Antun nam želi dati primjer u spoznavanju Boga, ne samo poniznim i svetačkim životom, nego i mi moramo uvijek tražiti i upoznavati Isusa Krista, i postavljati si temeljno pitanje ‘tko je za nas Isus Krist?’. Vjerujem li iskreno kako Crkva to od mene traži, ili vjerujem samo tradicionalno kako su me naučili? U sv. Antunu vidimo sveca, koji je bio plemićkog roda ali se svega odrekao radi nečega višega. Odričemo li se mi nečega u životu, ili težimo onome čega se je sv. Antun odrekao – bogatstva. On je želio slijediti Isusa Krista jer je spoznao što je prava vrednota ovdje na zemlji. On je znao da posjedovati mnogo jest jedna velika odgovornost. Znamo da nije moguće živjeti bez materijalnih dobara, ali važno je bogatstvo živjeti u poštenju te svoje srce usmjeriti nečemu drugome, što je iznad materijalnog. Sveti

Antun bi nama danas nadalje preporučio da slušamo zapovijedi Isusa Krista, nastavio je biskup. Mi znamo Božje zapovijedi, no slijedimo li ih ili ih smatramo zastarjelima, i lakše nam je bez njih, te se priklanjamo duhu vremena gdje je sve relativno. Upravo takav stav vodi izmijenjenom osjećaju za pravdu, gdje se pravda više ne temelji na moralnom zakonu, gdje je pravo ono što je moralno i pravedno, nego jedino mjerilo postaju zakoni stvoreni od ljudi. Društvo u kojem je sve centrirano na čovjeka, društvo koje je izbacilo Boga, nema one vrhovne Istine, i tada nastaju velike tragedije, i veliki ratovi, i sve ono što je svijet proživio u prošleme stoljeću. Isus traži od nas da živimo u ovome svijetu, ali da ne budemo od ovoga svijeta nego da živimo vrednote i kreposti vjere, nade i ljubavi te nastavljamo misiju Isusa Krista. Biskup je na kraju podsjetio da obraćajući se Bogu, po zagovoru sv. Ante ili bilo kojeg drugog sveca naša molitva, da bi bila uslišana, treba biti puna pouzdanja, trebamo vjerovati u ono što molimo. Moliti treba za nešto u ime Isusa Krista, ne smijemo moliti za zlo, te na kraju molitva ne smije biti egoistična, ne smijemo moliti samo za sebe, već i za druge, naglasio je biskup.

Na kraju se okupljenima, riječju zahvale obratio gvardijan samostana o. Mate Trinajstić, zahvalivši svima koji su na bilo koji način doprinijeli organizaciji slavlja. Misu je pjevanjem pratio župni zbor pod ravnanjem prof. Marije Hauser.

ZAREĐENA TRI NOVA SVEĆENIKA

Petar Popović, Marcin Madej i Želimir Bagavac postali su svećenici Porečke i Pulske biskupije

U subotu, 20. lipnja 2015. godine, u pulskoj prvostolnici, Uznesenja Marijina, porečki i pulski biskup mons. Dražen Kutleša zaređio je tri nova svećenika. Svećenici Porečke i Pulske biskupije postali su: Petar Popović i Marcin Madej iz pulskog Biskupijskog misijskog sjemeništa “Redemptoris Mater”, te Želimir Bagavac iz riječkog Bogoslovnog sjemeništa “Ivan Pavao II.”. Misi ređenja nazočili su rektor riječkog bogoslovnog sjemeništa preč. Sanjin Francetić i rektor pulskoj biskupijskog misijskog sjemeništa preč. Piergiorgio De Angelis, te sedamdesetak svećenika iz Istre i drugih krajeva.

U prigodnoj homiliji biskup je obrazložio prisposobu o gorušičinu sjemenu iz Evandjelja po Marku, koja je, naglasio je, kratka, ali sadrži nepogrješive istine. Značajna je činjenica da Isus često upotrebljava slike iz rasta prirode kako bi opisao dolazak Kraljevstva Nebeskog. Taj je rast

neopažen a ishod pouzdan, napomenuo je biskup. Rast biljke je često usporen, nezamjetan iz dana u dan, ali vidljiv kroz duži period, tako je i s rastom Kraljevstva nebeskog. Kada prođu godine postane uočljiv njegov rast. Poput rasta bilja i rast Kraljevstva Nebeskog je konstantan, nema ljudske isprekidanosti. Poput korijena drveta koje podiže betonsku stazu i rast Kraljevstva Nebeskoga je neodgodiv.

Promišljajući o danu žetve, ‘kada se dobar plod skuplja a kukolj uništava’, Biskup je naglasio tri stvari koje su nam stavljene na dušu: poziv na strpljivost, kojoj se učimo gledajući Boga, poziv na nadu, jer očaj, beznade i pesimizam ne smiju postojati kod čovjeka koji vjeruje u Boga, te poziv na konstantnu pripravnost na susret sa Bogom.

Ako živimo u strpljivosti, koja ne može biti poražena, u nadi koja ne može očajavati i u pripravnosti koje uvijek gleda na život u svjetlu vječnosti, mi ćemo, s milošću Božjom, biti spremni za dolazak Kraljevstva Božjega kada ono dođe, istaknuo je propovjednik.

Poznato je da se gorušičino zrno poslovično smatralo najmanjom stvari na svijetu, i upravo je stoga uzeto kao simbolika rasta, jer kada naraste bude izuzetno velika biljka. Obraćajući se ređenima biskup ih je ohrabrio neka ih ne obeshrabre skromni počeci, i poteškoće početka; sve mora imati svoj početak, naša je dužnost učiniti što možemo, a kumulativni učinak svih malih napora može biti zadivljujući. U Starom Zavjetu uobičajeni je način opisivanja velikog kraljevstva bilo opisati ga poput stabla u kojem su vazalski narodi kao ptice koje pronalaze zaštitu u sjeni grana. Crkva je započela pojedinačno, a zamišljeno je da završi sa cijelim svijetom. Crkva je sklonište za mnoga razmišljanja i teologije, ona je uvelike doprinijela slobodi razmišljanja, naglasio je Biskup, te pozvao svećenike da uvijek budu svjesni da nastavljaju tu tradiciju, koju trebaju razvijati i njegovati, kroz toleranciju prema drugima, ali uvijek nadasve ljubeći i poštujući Crkvu.

Crkva je sklonište za mnoge narode, crkva je Božja obitelj, započela je u Palestini, na početku mala kao gorušičino zrno, ima prostora za sve narode svijeta, u Božjoj Crkvi ne postoje pregrade, čovjek ih je stvorio, a Bog ih je u Kristu porušio.

Kroz riječi „Mnogim takvim prisposodobama navješćivaše im Riječ, kako već mogahu slušati. Bez prisposodbe im ne govoraše, a nasamo bi svojim učenicima sve razjašnjavao.“, Biskup je naglasio kako u tome stoji definicija mudrog učitelja i mudrog učenika. Isus je prilagodio svoju pouku sposobnosti onih koji ga slušaju, to je osnovna stvar u mudrom poučavanju. Mudar učitelj, svećenik izbjeci će svaki oblik samoisticanja, jer tada znanje koje

se želi prenijeti, objašnjavajući ga na previsokoj razini, promaši učenika, stoga što ga on ne može razumjeti. Jednako tako svećenici trebaju izbjegavati osjećaj superiornosti. Učitelj na pijedestalu ne može imati uspjeha, pravo podučavanje sastoji se iz zajedničkog dijeljenja i otkrivanja istine, to je mjesto spajanja umova. Biskup je nadalje naglasio kvalitete koje mora posjedovati onaj koji podučava: razumijevanje, strpljenje i ljubaznost prema učenicima, mora ih ohrabrivati a ne obeshrabrivati sarkazmom, ismijavanjem ili podcjenjivanjem. S druge pak strane mudar učenik razmišlja o onome što je naučio, i primjenjuje to u svome životu. Mudar učenik uvijek traži učiteljevo društvo, upravo poput apostola koji su ostali kada se mnoštvo koje je slijedilo Isusa raspršilo. Isusova je poruka ne toliko u onome što kaže, koliko u tome što on jest, zaključio je Biskup.

Na kraju mise novozaređeni svećenici podijelili su svoj mladomisnički blagoslov svima okupljenima.

Misu ređenja pjevanjem su popratili Katedralni zbor i kantori iz sjemeništa „Redemptoris Mater“.

Mladomisnik Želimir Bagavac svoju je mladu misu proslavio u rodnoj župi, u Labinu u župnoj crkvi Gospe Fatimske u nedjelju, 21. lipnja 2015. godine.

Vlč. Petar Popović slavio je prvu misu u porečkoj prvostolnici u nedjelju 21. 06. 2015. godine a 28. lipnja 2015., u župi sv. Romualda i Svih Svetih na Kozali u Rijeci.

Vlč. Marcin Madej je svoju prvu misu proslavio u Kanfanaru, u župnoj crkvi sv. Silvestra, u nedjelju, 21. lipnja 2015. a 5. srpnja 2015. godine u rodnoj župi u gradu Czeladzu u Poljskoj.

POREČKA I PULSKA BISKUPIJA DONIRALA PULSKOJ OPĆOJ BOLNICI APARATE ZA KONTROLU VIDA

U ponedjeljak, 13. srpnja 2015. godine, na odjelu oftalmologije pulske bolnice izvršena je javna primopredaja auto refrakto-keratometra i lcd ekrana za kontrolu vida u dječjoj ambulanti. Uređaje je Općoj bolnici Pula donirala Porečka i Pulska biskupija.

Primopredaji su nazočili porečki i pulski biskup mons. Dražen Kutleša, kancelar biskupije preč. Sergije Jelenić, sanacijska ravnateljica bolnice dr. Irena Hršić, voditelj odjela oftalmologije i optometrije dr. Marino Benazić te drugi djelatnici odjela oftalmologije.

Sanacijska ravnateljica pulske bolnice je, uz zahvalnost za vrijednu donaciju, izrazila i divljenje

za brzinu kojom je donacija realizirana. Biskup Kutleša je, naime, prigodom jednog nedavnog posjeta odjelu oftalmologije, kroz razgovor sa djelatnicima o potrebama odjela predložio da Biskupija donira neki uređaj koji smatraju najpotrebnijim za rad tog odjela, što je nakon odabira uređaja i realizirano u tek nekoliko dana.

Doniran je Auto refrakto-keratometar Speedy -"K2" tvrtke Righton, uređaj koji u nekoliko sekundi odredi jakost dioptrije i njezinu zakrivljenost, što je pregled potreban svakome pacijentu za naočale, za kontaktne leće, a ujedno i prije svakog zahvata odstranjenja mrežnice, pojasnio je dr. Benazić. Radi se o otprilike 150 takvih pregleda dnevno. U donaciji je

dostavljen i LCD ekran za kontrolu vida za dječju ambulantu, obzirom da je do sada korištena klasična ploča sa mehaničkim pokazivačem, stara preko trideset godina.

Cilj je bio donirati uređaj za potrebe dječje ambulante no uređaj će služiti i za odrasle, naglasila je dr. Gilda Terlević Stojšić, iz očne poliklinike, spomenuvši kako dječja očna ambulanta u pulskoj bolnici djeluje već pedesetak godina.

Dr. Benazić je spomenuo kako je ta donacija, osim po brzini realizacije, posebna i po tome što obično liječnici traže donacije, a ova je bila samoinicijativna od strane biskupa. Za brzinu realizacije dr. Benazić je posebno pohvalio ekspeditivnost preč. Jelenića.

Na opetovane zahvale liječnika biskup je napomenuo kako je dužnost svakoga od nas činiti dobro. Crkva tako, pojasnio je, u svome poslanju ima tri osnovne dužnosti: duhovnu, karitativnu i edukativnu. Vaša je dužnost, ako mi to ne izvršavamo, da nas opomenete, rekao je biskup obraćajući se okupljenima. Nadalje je spomenuo i druge karitativne projekte biskupije, stipendije za učenike i studente,

nakon prošlogodišnjih 104 ove se godine namjerava podijeliti 150 stipendija, zatim izgradnju hospicija i druge projekte.

Za ulaganje Crkve u zdravstveni sustav biskup je naveo kao primjer SAD gdje postoje 642 bolnice kojima upravlja Katolička crkva, koja drži 12,6 % sveukupnog zdravstvenog sustava. Od tog broja 100 ih je u samom vrhu tamošnjeg zdravstva po kvaliteti. Katolička crkva u cijelom svijetu drži 26% zdravstva, a preko 65% u državama u razvoju.

Ovo što smo mi učinili je tek jedna mala stvar, a smatram da trebamo nastaviti u tome smjeru, i ovo je jedan početak donacija koje će biti usmjerene prema svim odjelima, jer time se svi ljudi liječe, i svima je to potrebno. Ja to smatram dužnošću nas iz Crkve, mi to trebamo činiti, naglasio je mons. Kutleša. Volio bih da ovaj mali poklon bude jedan simbol onoga što želimo u budućnosti činiti, i nadam se da neće biti proceduralnih zapreka te da će se i buduće donacije moći provesti u što kraćem roku. Biskup je izrazio zahvalnost što je ravnateljstvo bolnice dopustilo da im se pomogne te nadu da će uređaji biti na korist svih žitelja ove županije.

GOSPA OD ANĐELA U PAZINSKOM FRANJEVAČKOM SAMOSTANU

I ove je godine, 2. kolovoza 2015. središnja proslava blagdana Gospe od Anđela, Porcijunkula ili Rim za Porečku i Pulsku biskupiju održana u pazinskom franjevačkom samostanu. Misno slavlje predvodio je porečki i pulski biskup mons. Dražen Kutleša u koncelebraciji s gvardijanom domaćinom, o. Alfonsom Orličem te kancelarom biskupije preč. Sergijem Jelenićem. Osim središnje hodočasničke mise ujutro su održane još dvije mise, tijekom kojih je crkva također bila posve ispunjena. Upravo zbog duboko ukorijenjene svijesti o veličini i značaju toga blagdana među žiteljima šireg pazinskog područja više svećenika iz Pazinskog i drugih dekanata ispovijedalo je od rana jutra.

Procesija je započela u samostanskoj crkvi molitvom pred kipom Gospe od Anđela, koju su zatim djevojke na čelu procesije pronijele samostanskim perivojem do proplanka na suprotnoj strani samostanskog posjeda, gdje je održana sveta misa. Biskup je u prigodnoj homiliji istaknuo dva temeljna koncepta nedjeljnog evanđelja, o tome kako i zašto ljudi u svetopisamskim prikazima traže i slijede Isusa, motive koje i svatko od nas može pronaći u svome životu. Što ti ljudi koji su, slušali smo u prošlotjednom

evanđelju, bili nahranjeni s pet kruhova i dvije ribe, što oni žele od Isusa? Motiv traženja je duhovna glad no često ljudi traže na pogrešan način.

Koji je njihov tada, i naš danas, glavni motiv traženja Isusa i Blažene Djevice Marije? Ljudi o kojima čitamo poduzimaju sve što materijalno znaju kako bi našli Isusa. Dokaz je to postojanja duhovne gladi, glad radi koje tražimo Isusa, no, nerijetko i na pogrešnim putovima. Ljudi u evanđeoskom ulomku traže potaknuti svojim entuzijazmom, upotrebljavaju svoje znanje, inteligenciju. Uvijek se u povijesti čovječanstva postavljalo temeljno pitanje svrhe čovjekova života. Služi li on samo uživanju, ili nečemu višemu? Unatoč velikom materijalnom bogatstvu, čovjek traži i duhovnu hranu. I mi smo ovdje danas došli tražiti tu duhovnu hranu, svatko sa svojim prošnjama nebeskoj Majci, sa sigurnošću da će ona razumjeti i pružiti zaštitu.

Drugo pitanje vezano za svetopisamski ulomak je univerzalno pitanje razloga čovjekovog postojanja, zašto ti ljudi traže Isusa? Isus im je odmah rekao da je to stoga jer se žele ponovno nasititi bez truda. I mi često u životu prije duhovnih potreba želimo zadovoljiti žeđ i glad za hranom. Isus, za

čudo s pet kruhova i dvije ribe uzima to upravo od siromašnog dječaka, a naglašeno je da bijaše riječ o ječmenom kruhu kojeg su jeli siromašni ili koji se je davao životinjama, pojasnio je biskup. Na drugom mjestu stoji zapisano da su Isus i apostoli tražili i od drugih ljudi, ali nisu naišli na otvorenost srca, već je upravo taj siromašni dječak učinio dobro djelo po kojem se moglo dogoditi čudo umnažanja kruha. I mi smo često, poput tih drugih, zatvoreni prema svojim bližnjima, zato nam Blažena Djeвица Marija želi poručiti da se okrenemo oko sebe, uvidimo stvarnost ovoga svijeta, i potrebe bližnjih. Isus je u Kani Galilejskoj učinio čudo ali ne radi osobne promocije, već je za to postojala ozbiljna potreba, a to je čudo ujedno hranilo i vjeru njegovih učenika.

Na pitanje kako vršiti djela Božja Isus naglašava 'da gledamo Sina Njegova i da mu vjerujemo'. BDM vjerovala je u svoga Sina, i stoga se dogodilo čudo a to čudo podržava našu vjeru. Blažena Djeвица Marija nam govori da treba prije svega tražiti nebeski kruh koji nam pomaže na našem putu prema vječnosti gdje će svatko, jednoga dana odgovarati za svoje postupke, koliko je od svojih djela činio djela Božja. Činiti djela Božja prije svega znači sve što činimo činiti s ljubavlju i iz ljubavi. Zatim

trebamo slaviti Boga, jer mi i jesmo na zemlji upravo zato da iskazujemo hvalu Bogu, On je svet i mi smo pozvani na tu svetost, i trebamo uvijek nastojati na tom putu. Trebamo biti mudri i poštivati Božju mudrost i promisao koja vodi ovaj svijet i cijeli svemir.

U tome nam je uzor Marija koja se je obraćala svome Sinu u teškim trenucima i problemima, i iako nije znala izlaz, vjerovala mu je. Isus nam je dan kao pečat, dokaz vjerodostojnosti i sigurnosti spasenja, koji će nas opravdati, a kojemu je temelj Istina, naglasio je biskup. Marija je cijeli život usmjerila na služenje svome Sinu. Time nam poručuje da ne težimo samo za materijalnom hranom nego da težimo za nebeskim kruhom Isusom Kristom. Biskup je homiliju zaključio poticajnim naputkom za bogobožan i pošten život: „Znam da je danas teško, ali upravo stoga neka nam svaka misa bude poticaj da krenemo ispočetka. BDM nam želi reći da uvijek ima nade, bilo je i težih vremena, ali se je ipak preživjelo, ostalo se je pošteno, ljudi su ostali pravi vjernici, pravi kršćani; budimo onakvi kakve nas žele Isus i Blažena Djeвица Marija, zaključio je biskup.

Misa je završena procesijom povratka u samostansku crkvu, gdje je svečanost zaključena pjesmom Tebe Boga hvalimo.

VELIKA GOSPA U POREČU

Blagdan Velike Gospe prigoda je da se zapitamo o svome odnosu prema zemaljskim roditeljima, ali i prema Nebeskoj Majci, rekao je biskup Kutleša u prigodnoj homiliji. Spadamo li među one vjernike koji se Majci Božjoj obraćaju samo kada zapadnu u velike probleme?

Svetkovina Velike Gospe u porečkoj je prvostolnici proslavljena svečanim koncelebriranim misnim slavljem koje je predvodio porečki i pulski biskup mons. dr. Dražen Kutleša. Koncelebrirali su katedralni župnik preč. Rikard Lekaj, vikar katedralne župe vlč. Hector Bernardez Germade te drugi svećenici. Osim domaćih župljana, i žitelja okolnih župa, misnom slavlju nazočili su i brojni inozemni gosti koji provode svoj odmor u porečkom kraju.

O svetkovini Velike Gospe razmišljamo o jednoj od 4 dogme koje Crkva ispovijeda o Blaženoj Djevici Mariji, najmlađoj po proglašenju, ali po vjerovanju Crkve to je jedna od najstarijih vjerskih Istina. U tom duhu promatramo lik Blažene Djevice Marije, rekao je biskup. Mi se danas sjećamo upravo te jedne mlade djevojke koja je živjela posve običnim životom, više nego svih velikih povijesnih ličnosti o kojima čitamo u povijesnim knjigama. No, te povijesne ličnosti, od kojih su neke postavile temelje

današnjih država, obično su poznate po velikim gestama koje su nanijele mnogo zla čitavim narodima. S druge strane imamo jednu djevojku, ženu, majku – Mariju. Svatko od nas kada dolazi svojoj zemaljskoj majci donosi neke posebne osjećaje, napose osjećaj zahvalnosti za sve što je dala za svoje dijete. No, isto kao što se dogodi da zaboravljamo na svoju zemaljsku majku, tako zaboravljamo svoju Nebesku Majku, kako razočaravamo svoju zemaljsku majku, tako razočaravamo i svoju Nebesku Majku. Zašto se to događa? Reći će neki da je čovjekova sudbina takva da ga uvijek netko razočarava. A temelje razočarenja jest izigravanje nečijeg povjerenja, gubljenje povjerenja u drugu osobu. Kada Bog izabire osobe, On im daje blagoslov ne radi njih samih nego da izvrše neku misiju. Mariji je rečeno: 'blagoslovljena si Ti, ali imaj na pameti da će ti mač boli probosti srce', želi reći 'ti si odabrana između ljudi, ona koja je najizvršnija, koja zna slušati, koja je spremna povjeriti svoju sudbinu

Bogu. Taj blagoslov ne znači život u izobilju, nego da će propatiti mnogo radi toga svoga blagoslova. Bog i od tebe traži da nešto veliko učiniš za svoju djecu i za druge ljude. Dijete koje dolazi blagoslov je roditeljima, ali ta djeca nerijetko zadaju toliko boli, problema, razočaranja, i mnoge majke ostaju uciviljene i razočarane nakon svega što su dale za svoju djecu. Blagdan Velike Gospe prigoda je da se zapitamo o svome odnosu prema zemaljskim roditeljima ali i prema Nebeskoj Majci, rekao je biskup Kutleša u prigodnoj homiliji, spadamo li među one vjernike koji se Majci Božjoj obraćaju samo kada zapadnu u velike probleme? No, bolje i tada nego nikada.

U današnjem evanđelju čuli smo veličanstveni himan Magnificat, u kojem Marija veliča Boga za sva velika djela koja je učinio. Iz toga možemo vidjeti i naučiti nekoliko stvari koje bi trebali primijeniti i u našem životu. Marija nas prije svega poziva na moralnu obnovu, da odbacimo svoj egoizam. Po tome prvi glavni grijeh jest oholost, toga grijeha se trebamo čuvati; a upravo, kako vidimo, Marija poniznošću pobjeđuje taj grijeh. Mi danas živimo u takvom svijetu gdje se taj grijeh smatra najvećom vrednotom. U svijetu gdje svatko hvali samo sebe Marija nam je uzor kako tu svoju oholost pobijediti.

Marija kaže ‘silne zbaci s prijestolja, a uzvisi neznatne’, time nam želi reći da smo svi mi, jer smo stvoreni od Boga, jednostavni i jedinstveni i svi jednaki pred Bogom. Potrebno je poštivati brata jer smo svi djeca jednog Boga, i da znademo poštivati drugog ne gledajući koje je vjere, rase, nacije, da poštujemo čovjeka kao Božje i ljudsko biće. Riječima ‘gladne napuni dobrima, a bogate otpusti prazne’ Blažena Djevica Marija nam govori da treba živjeti sa sviješću da je potrebno razborito staviti mjeru između materijalnog i duhovnog, ne prepustiti se ovisnosti za zgrtanjem materijalnih bogatstava. Samo ako se uspostavi taj balans čovjek može živjeti sretno na ovome svijetu.

Tražimo pomoć naše Nebeske Majke da nam pomogne da se oslobodimo svih tih napasti i grijeha i da možemo što otvorenije doći do onoga trenutka kada i mi budemo uzneseni i kada je budemo gledali licem u lice, zaključio je biskup.

Na kraju misnoga slavlja je župnik domaćin, preč. Lekaj, čestitao biskupu svetkovinu Uznesenja jer je Uznesenju posvećena stolna crkva dijeceze, te mu poželio obilje Božjeg blagoslova u daljnjem vođenju istarske Crkve.

68. OBLJETNICA MUČENIČKE SMRTI BLAŽENOG MIROSLAVA BULEŠIĆA

Divimo se ovom hrabrom svjedoku mučeniku kao i svim našim ostalim katoličkim svjedocima vjere koji su nesebično dali najveći dar - vlastiti život za Boga, za Crkvu i za narode kojima su pripadali i služili, rekao je u propovijedi mons. Rajič

U ponedjeljak 24. kolovoza 2015. godine navršila se 68. obljetnica mučeništva našega najmlađeg blaženika Miroslava Bulešića, a to je ujedno i drugo obilježavanje obljetnice njegova mučeništva nakon beatifikacije.

Obljetnica mučeničke smrti bl. Miroslava Bulešića u njegovoj rodnoj župi Svetvinčenat proslavljena je svečanim koncelebriranim misnim slavljem koje je predvodio mons. dr. Peter Antony Rajič, naslovni nadbiskup Sarsenteruma, novoimenovani apostolski nuncij u Angoli te Svetom Tomi i Principu. Koncelebrirali su porečki i pulski biskup Dražen Kutleša, umirovljeni biskup Ivan Milovan te tridesetak svećenika.

Na početku misnog slavlja predvoditelja, okupljene svećenike i vjerni puk pozdravio je biskup domaćin Kutleša. Mons. Rajič se, uz zahvalu na pozivu za predvođenje tog misnog

slavlja, prisjetio radosti što je mogao osobno sudjelovati na slavlju beatifikacije godine 2013., te naglasio kako u bl. Bulešiću slavimo velikana naše vjere koji je dao život za Krista i za Crkvu. Mons. Rajič homiliju je započeo govoreći o životvornoj Božjoj riječi koja se u našem svakodnevnom životu očituje, ako smo otvoreni primiti je i usvojiti u srcu, a koja se je najsavršenije objavila u Kristu, u svemu što je govorio, činio i naučavao. Zato sav Isusov život, preko smrti i uskrsnuća, govori i nama danas kako je On doista utjelovljenje i ostvarenje Božje riječi među nama. Isus je ujedno i sijač Riječi koji je i sam postao sjeme umrlo da bi oživio i nama vratio život. Taj isti Isus uspoređuje naša srca sa zemljom koja je spremna primiti sjeme Božje riječi. Premda naša srca mogu biti poput plitke zemlje ili kamenitog tla koje uopće ne prima sjeme, ili možda ugušena zbog trnja životnih briga i nevolja, postoji i malo dobrog tla na koje Bog

računa, koje je kadro proizvoditi i stotruke plodove ljubavi i dobrote. Postati dobro tlo, koje može primiti sjeme Božje riječi, kako bi rodilo dobrim plodovima u našem životu, sažetak je našeg kršćanskog poziva. Među svijetlim primjerima vjernika koji su postali dobro tlo, primili sjeme Božje riječi i dopustili da proklija, raste i donosi mnoge dobre plodove bio je i blaženi Miroslav Bulešić, rekao je propovjednik te naglasio pojedine elemente iz blaženikova života, s posebnim naglaskom kako je svoje pastoralne dužnosti obavljao vjerno i odlučno kroz ona teška vremena, slaveći Boga u svemu, unatoč protivljenju komunista.

Divimo se tom hrabrom svjedoku mučeniku kao i svim našim ostalim katoličkim svjedocima vjere koji su nesebično dali najveći dar - vlastiti život za Boga, za Crkvu i za narode kojima su pripadali i služili. Častimo uspomenu blaženog svećenika Miroslava koji je bio svjestan opasnosti vremena u kojem je živio i koji je hrabro položio svoj život kao svjedočanstvo svoje vjere i potpunog pouzdanja u Boga. No danas, možda više nego ikada, Kristu i Njegovoj Crkvi trebaju vjernici koji su spremni živjeti i svjedočiti za njega. Ti vjernici nisu samo svećenici i redovnice koji će uvijek biti potrebni u Crkvi, nego i laici, dakle vi, braćo i sestre, koji svojim riječima i

dobrim primjerom možete doprijeti do mnogih i više nego posvećene osobe. Pitanje je samo koliko će ih se odazvati na Isusov poziv, jer nije nikada lako biti Kristov učenik i sljedbenik.

Učenici su primili od Isusa ono što su trebali prenijeti drugima, a to je pravednost, mir i radost u Duhu Svetomu, što je očitovanje kraljevstva Božjega među nama. Sve drugo je prolazno i nebitno za život. I doista, svi smo pozvani i poslani od Boga da i danas budemo pravedni jedni prema drugima, mirotvorci u svijetu, radosni svjedoci Kraljevstva Božjega, prepoznatljivi prijatelji Isusa Krista. Zato danas, zaključio je propovjednik, na ovaj veliki dan gdje smo sjedinjeni u molitvi i častimo blaženog Miroslava Bulešića, sjetimo se da smo pozvani slijediti njegov primjer vjere i vjernosti Bogu, do kraja života, kao živi članovi Crkve kojoj s ponosom pripadamo već četrnaest stoljeća, koja je i danas i zauvijek ostaje jedna, sveta, katolička i apostolska.

Po završetku misnog slavlja uslijedilo je čašćenje blaženikovih relikvija, te ophod vjernika oko oltara gdje se u mikroklimatskim komorama čuvaju talar, koji je blaženik nosio u trenutku mučeništva, i komad zida s njegovom krvlju.

KATEHETSKE DAN

U Pazinskom kolegiju je u subotu, 29. kolovoza 2015., održan Katehetski dan za vjeroučitelje Porečke i Pulske biskupije. Gost predavač, nadbiskup mons. Petar Rajič, novoimenovani nuncij u Angoli, Svetom Tomi i Principu, a donedavni apostolski nuncij u Kuvajtu, Bahreinu i Kataru te apostolski delegat na Arapskom poluotoku, tom je prigodom održao predavanje na temu „Katolička crkva u islamskom okruženju – mogućnosti i perspektive“.

Skup je uvodnim pozdravom otvorio novi predstojnik Katehetskog ureda vlč. Luka Pranjić. Mons. Rajič je na početku kratko predstavio svoj svećenički i diplomatski put, te dao kratki osvrt na recentniju povijest države Vatikan, sa posebnim naglaskom na razvoj diplomatske službe, koja danas predstavlja jedan od najrasprostranjenijih diplomatskih korpusa uopće. Od 198 država koliko ih sveukupno ima na svijetu, Vatikan ima diplomatske odnose sa čak 180. Razlozi onih država sa kojima Vatikan nema uspostavljene diplomatske odnose su mahom političke ili ideološke naravi, no Sveta Stolica čini kontinuirana nastojanja u tom smislu. Napose se to odnosi Kinu, gdje za sada postoji samo predstavnik Vatikana, i to je svećenik Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Ante

Jozić. On ima ured u Hong Kongu i prati događaje u Kini. Kao još jedan specifičan slučaj mons. Rajič je istaknuo Saudijsku Arabiju gdje, unatoč činjenici da od 30 milijuna stanovnika jedan milijun su kršćani, vlasti ne dopuštaju bogoslužja drugim vjerskim zajednicama. Sveta Stolica ima sveukupno 110 nuncija jer, iz raznih praktičnih razloga jedan nuncij nerijetko pokriva odnose sa nekoliko susjednih država, napose kada je riječ o manjim zemljama. Velika ekspanzija diplomatskog korpusa Svete Stolice pokrenuta je tijekom pontifikata sv. Ivana Pavla II., a dok su nekad Talijani činili oko 70% diplomatskog korpusa, danas je to manje od 50%. Govoreći o dolasku prvog nuncija, mons. Giulia Einaudija, u Hrvatsku nakon osamostaljenja, nadbiskup je naglasio presudnu ulogu sv. pape Ivana Pavla II. za priznanje Hrvatske, njegov je doprinos bio takav da bi ga trebalo proglasiti suzaštitnikom Hrvatske, rekao je predavač. Iako smo mi malobrojan narod, trenutno čak deset Hrvata predstavlja Vatikan u nuncijaturama i predstavništvima diljem svijeta, naglasio je nadbiskup.

U nastavku je prema čl. 364. Kanonskog zakonika detaljnije pojasnio opis službe i dužnosti

nuncija i nuncijature, sa posebnim naglaskom na podršku, u oba smjera, u komunikaciji državnih vlasti sa Svetom Stolicom, te ulogu nuncija u imenovanju biskupa u mjesnim Crkvama. Nadalje, nunciji surađuju sa mjesnim biskupskim konferencijama u, kada je to potrebno, zaštiti prava Crkve i vjernika, napose u regijama gdje su kršćani potencijalno ugrožena manjina. Među ingerencijama nuncija su i nastojanja, u mjeri koliko je to moguće, dakako i ekumenska i međureligijska nastojanja u suradnja sa predstavnicima drugih Crkava i religija.

Nadbiskup je na pitanja koja su uslijedila nakon kraće pauze detaljnije objasnio ponegdje i vrlo osjetljiv položaj kršćana u arapskim zemljama

te približio nazočnima liturgijski život tih, negdje i veoma brojnih mjesnih Crkava, ali koje u većini tamošnjih država nemaju pravo graditi svoje sakralne građevine već za mise koriste dvorane i podrume, u kojima se ponegdje održava, zbog velikog broja vjernika, a skučenih kapaciteta, i do petnaestak misa dnevno. Život kršćanskih vjerskih zajednica u arapskim zemljama nerijetko je svijetli primjer suživota, gdje isti prostor, uz prikladnu organizaciju, solidarno dijele zajednice različitog kulta.

Nadbiskupu je upućen zaista veliki broj pitanja, napose o aktualnim pitanjima glede arapskog svijeta i prijetnje islamskog terorizma, na koja je on dao konkretne, stručne i jasne odgovore.

In memoriam:

VLČ. JOSIP RACAN

Vlč. Josip Racan, svećenik Porečke i Pulske biskupije, preminuo je 21. srpnja 2015. godine, osnažen svetim sakramentima, u 77. godini života i 50. godini svećeništva, u stanu crkve Dobrog Pastira u Potpićnu.

Vlč. Racan rođen je 5. ožujka 1939. godine u selu Režanci, nedaleko Svetvinčenta, od oca Bože i majke Ane rođ. Petrović, kao najmlađe od šestoro djece.

Kršten je u Svetvinčentu iste godine, a ondje je primio i sakrament sv. Potvrde 1950. godine.

Osnovnu školu pohađao je u rodnom selu od 1947. do 1951., a gimnaziju u Biskupskom sjemeništu i Državnoj gimnaziji u Pazinu. U Pazinu je pohađao i Visoku teološku školu gdje je apsolvirao 1966. godine.

Red đakonata primio je po rukama biskupa Dragutina Nežića, a on ga je zaređio i za svećenika 11. srpnja 1965. godine u Puli. Mladu misu proslavio je u Svetvinčentu 8. kolovoza 1965. godine.

Prvu svećeničku službu, od 1. rujna 1965., obnašao je u Novoj Vasi Porečkoj. Tri godine kasnije imenovan je duhovnim pomoćnikom u Poreču i Fuškulinu, a od 1971. pastoralnim suradnikom i katehetom u istim župama. Godine 1973. imenovan je župnikom Svetog Lovreča Pazenatičkog i Gradine gdje ostaje do 1997. godine. U listopadu 1997. postaje župnikom u Brtonigli, Novoj Vasi nad Mirnom i Materadi. Godine 2004. upravljao je župama Novigrad i Dajla za trajanja oporavka župnika Milivoja Korena. U kolovozu 2008. postaje župnik Gračišća, a 2014. biva imenovan župnikom župe sv. Bartula apostola u Tupljaku, sa prebivalištem u Podpićnu.

Unatoč krhkom zdravlju, napose u poznijim godinama, revno je vršio povjerene mu službe, nastojeći svojim svećeničkim životom djelovati na slavu Bogu i na dobrobit narodu.

Sprovod vlč. Racana održan je u ponedjeljak, 27. srpnja 2015. u Svetvinčentu. Uz nazočnost četrdesetak svećenika te brojnih vjernika iz raznih župa gdje je pokojnik djelovao, sprovodnu misu i obred sprovoda predvodio je biskup u miru mons. Ivan Milovan.

U ovoj crkvi, gdje je pred nepunih pedeset godina pokojnik slavio svoju Mladu misu, bilo je to 8. kolovoza 1965. godine, vjernička ga obitelj ove župe danas ispraća na vječni počinak, naglasio je biskup Milovan. Vlč. Racan je, naime, namjeravao u Svetvinčentu u mjesecu kolovozu proslaviti 50. obljetnicu svećeništva.

Pokojnikov curriculum vitae pročitao je generalni vikar biskupije mons. Vilim Grbac, te izrazio sućut pokojnikovoj rodbini u ime gospodina Biskupa, svećenika, redovnika i redovnica Porečke i Pulske biskupije.

Počivao u miru Božjem!

ČASNA SESTRA FUMICA KRISTINA BOŽAC

U ponedjeljak, 20. travnja 2015. godine, na mjesnom groblju u Sv. Mateju – Cere pokopana je č.s. Fumica Kristina Božac, iz Reda istarskih župskih sestara. U 65 godini života, i 48 godini redovništva, okrijepljena svetim sakramentima, preminula je u subotu, 18. travnja u pulskoj Općoj bolnici.

Sprovodne obrede, te nakon toga i sprovodnu misu, u župnoj crkvi, uz koncelebraciju 18 svećenika, u ime ordinarija predvodio je kancelar biskupije preč. Sergije Jelenić, a prigodnu homiliju izrekao je vlč. Josip Kalčić, župnik u Sv. Lovreču Pazenatičkom, gdje je pokojnica bila na službi dugi niz godina sve do umirovljenja zbog bolesti.

Uz rodbinu te mnogobrojne prijatelje i znance pokojnice iz svih župa gdje je djelovala, sprovodu su nazočile i sestre iz njezine Zajednice istarskih župskih sestara te druge redovnice.

Prigodne riječi o životu pokojnice izrekla je njezina pranećakinja Martina Fabris. Fume Božac, časna sestra Kristina, rođena je u selu Čubani (župa sv. Matej – Cere) 31. listopada 1950. kao šesto dijete roditelja Mate Božca i Marije rođ. Kontošić. Osnovnu školu završila je u Žminju. Sa 16 godina odlazi u samostan kod časnih sestara u Pazinske Novake, gdje se kroz godinu dana novicijata priprema za polaganje zavjeta. Zavjete je položila 1967. godine, te je pristupila Redu župskih sestara, pod imenom s. Kristina. Od tada pa sve do umirovljenja bila je na službi u župama: Kaldir, Sveti Petar u Sumi, Pazinski Novaki, Sveti Lovreč Labinski, te na kraju u Svetom Lovreču Pazenatičkom odakle zbog bolesti (gubitka vida), te nesposobnosti za daljnji rad u župi, biva smještena u Obiteljskom domu Villa Fabris u Jelovcima (župa Kringa).

Sestra Kristina je za života bila neumorni radnik na Gospodnjoj njivi. Radila je sve potrebne poslove na župi: vodila domaćinstvo, župski vjeronauk, pripremala djecu za svete sakramente, a ulaskom vjeronauka u školu hrabro se je prihvatila posla vjeroučiteljice, te je uz doškolovanje u Zagrebu, predavala vjeronauk u OŠ Vladimira Nazora Pazin, a kasnije i u OŠ Joakima Rakovca, u Svetom Lovreču Pazenatičkom.

Časna Kristina je uvijek spremno pomagala svećenicima u potrebi, a bila je i vrlo gostoljubiva. Niti nas rodbinu nije zaboravljala, jako je voljela svoju braću Liberata i Rudija, te sestre Veroniku, Tinu, Mariju, šogoricu, šogore i sve nas nećake i nećakinje. Redovito bi nas darivala lijepom knjigom, prigodnim biblijskim stripom ili molitvenikom. Zнала je strpljivo saslušati, ali i mudro savjetovati, djetetu pružiti pažnju, ali i starcu utjehu i pomoć. Bila je hrabra, požrtvovna i odlučna. Kada je bolest došla u njezin život i nju je strpljivo podnosila. Puno je vremena provodila u molitvi i meditaciji, a osobito kada joj je bolest oduzela vid. „Sve treba primiti za dobro!“ bile su jedne od njenih posljednjih riječi. U ime rodbine želimo se zahvaliti svima koji su je u životu razumjeli, cijenili i pomagali. Hvala dragome Bogu za njezin život, neka joj On koji je sama Ljubav bude vječna utjeha i nagrada.